

Medborgarinitiativets titel

Gruvlagen Nu – Initiativ till ändring av gruvlagen

Datering av initiativet

22.1.2019

Initiativets form

Utskottets ändringsförslag

Justitieministeriets ärendenummer

VN/428/2019

Innehållet i initiativet

Medborgarinitiativets titel

Gruvlagen Nu – Initiativ till ändring av gruvlagen

Datering av initiativet

22.1.2019

Initiativets form

Lagförslag

Justitieministeriets ärendenummer

xxx.

Syftet med initiativet

I och med att klimatkrisen förvärras är det viktigt att planera användningen av våra icke förnybara naturresurser klokt, för att gruvdriften genuint ska berika och stärka vårt samhälles levnadsmöjligheter och välfärd. Genom denna övergripande ändring av gruvlagen kan vi bättre se till att den livsviktiga rena naturen bevaras också för kommande generationer.

I den gruvlag som antogs 2011 föreslår vi till många delar betydande ändringar. Utgångspunkten för initiativet är att ändra gruvlagen enligt principen att gruvmineraler i finsk mark är statens och markägarnas egendom på ett sätt som är förenligt med grundlagen. Säkerheterna för miljöskador, konkurser och efterarbeten ska vara tillräckliga. I och med den nya lagen ska skäliga ersättningar för exploatering betalas till samhället för gruvdrift.

Förhållandet till miljöskyddslagen måste ändras, eftersom gruvtillstånd för närvarande kan beviljas före tillståndsförfarandet enligt miljöskyddslagen och den samlade bedömningen blir bristfällig. Gruvlagen preciseras dessutom så att kommunernas markanvändningsstrategier och utvecklandet av andra näringar beaktas bättre i tillståndsansökningar och tillståndsprövningar som regleras i gruvlagen. Malmletning och gruvdrift ska inte genomföras på värdefulla naturområden.

Förbehållen för gruvor täcker redan nu en betydande del av Finlands areal. I och med att efterfrågan på gruvmineraler och trycket på gruvdrift ökar är det inte längre motiverat att företrädesrätten grundar sig på förbehållsanmälan. Den här praxisen måste därför antingen frångås eller alternativt måste vi övergå till en praxis där förbehållet blir avgiftsbelagt och markägarna och kommunerna i stor omfattning ska informeras inom en månad om målen, finansierarna och tidpunkten för prospekteringsarbetet. Mindre prospekteringsarbete på annans område blir tillståndspliktigt.

För utvinningsprojekt som kan utnyttjas endast en gång ska gruvbolagen betala skatter som fonderas för att dela värde också för kommande generationer och täcka de miljöolägenheter som gruvdriften oundvikligen ger upphov till. Fonden ska säkerställa att våra unika malmreserver inte exploateras av en enda generation och att avkastningen av dem stärker den nationella välfärden också efter att utvinningen utnyttjats, på samma sätt som den norska statliga oljefonden.

Vid revideringen av gruvlagen enligt detta initiativ ska formuleringen av de övriga paragraferna i gruvlagen samordnas så att de i första hand blir förenliga med de mål för lagen som anges i detta initiativ. Dessutom ska eventuella inkonsekvenser i de formfrågor som gäller momenten i initiativet korrigeras så att syftena med lagen enligt initiativet fullföljs.

Undertecknarna av detta initiativ önskar att riksdagens miljöutskott ska lämna betänkande om initiativet. Om det uppstår ett oöverstigligt rättsligt hinder för en primär behandling av initiativet i miljöutskottet, vill undertecknarna att utskottet i stor utsträckning ska kunna uttala sig om initiativet och att utskottets yttrande ska tillmätas den vikt det förtjänar.

Initiativets innehåll

Medborgarinitiativ till riksdagen om ändring av gruvlagen

Vi medborgare som undertecknat initiativet föreslår att gruvlagen ändras så att gruvmineraler blir statlig egendom och får utvinnas efter omfattande prövning. Gruvlagen ska säkerställa att mineraler utvinns på ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart sätt.

Tillstånd att utvinna gruvmineraler ska beviljas endast utifrån en tillräcklig samhällelig samlad prövning. Tillstånd kan beviljas, om det påvisas att fördelarna är större än nackdelarna – med beaktande av konsekvenserna för miljön, människorna och näringsverksamheten samt samhället. En förutsättning för beviljande av gruvtillstånd är att tillstånd för gruvdrift enligt gruvlagen och annan lagstiftning, såsom miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (527/2014), har beviljats gruvprojektet. Områden med oersättliga naturvärden är uteslutna.

Gruvföretagens ansvar ska preciseras så att gruvföretagen tydligt bär ansvaret för efterbehandlingen av gruvområdena och restaureringen av områdena så att de blir trivsamma och miljösäkra. Ersättningskyldigheten för den som orsakar olägenhet eller skada både under verksamheten och under efterbehandlingen ska säkerställas med tillräckliga säkerheter innan verksamheten inleds. Hit hör också att gruvtillstånd får beviljas endast för projekt vars miljökonsekvenser och sociala konsekvenser på ett tillförlitligt sätt har utretts med iakttagande av försiktighetsprincipen också under långa tider efter att gruvan stängts. Behandlingen av gruv- och miljötillstånd ska inbegripa en behovsprövning som jämför projektets nackdelar med fördelarna.

Samhället måste få ersättning för utvinning av gruvmineraler. För utvinning av gruvmineraler och industrimineraler ska det tas ut brytningsavgifter som baserar sig på utvinningsmängden samt en ersättning som baserar sig på det ekonomiska värdet av den utvunna gruvmineralen. Brytningsavgifter kan också direkt användas för reparation av miljöskador och restaureringsarbete samt fördelas till kommunerna.

Riksdagen ska förplikta regeringen att vid sidan av detta initiativ bereda en konkursfond och en fond för miljöolägenheter med tanke på konkurssituationer för företag inom gruvbranschen och andra motsvarande branscher som medför miljöriser. De som bedriver gruvdrift ska betala en årlig avgift till konkursfonden som fastställs genom förordning av statsrådet.

Brytningsavgiften, som baserar sig på utvinningsvolymen, och gruvmineralskatten, som baserar sig på gruvmineralernas värde, ska betalas till fonden för miljöolägenheter. Medel ur fonden för miljöolägenheter används särskilt för att förebygga och åtgärda miljöolägenheter. Men det ska också finnas alternativa användningsändamål, såsom naturturism. Målet är att skydda och stärka orternas livskraft och naturens mångfald. Till förutsättningarna för beviljande av gruvtillstånd fogas dessutom ett krav på att en insättning som krävs för att inleda verksamheten ska göras i konkursfonden. Storleken på insättningen bestäms enligt den i miljöskyddslagen angivna miljötillståndsmyndighetens bedömning från fall till fall av storleken på den risk som projekten innebär.

Syftet med konkursfonden är att övergripande stärka ersättningssystemen så att de miljörelaterade skyldigheter som hänför sig till verksamheten i gruvföretag som råkat i ekonomiska svårigheter ska kunna fullgöras utan att staten bidrar med finansiella resurser. Konkursfondssystemet fungerar som ett sekundärt miljöansvarssystem i situationer där det företag som orsakat skadan är insolvent, okänt eller onåbart. Principen är att den aktör som orsakat miljöolägenheten också ska stå för kostnaderna för att åtgärda den och till exempel för att återställa gruvområdet.

Konkursfonden och fonden för miljöolägenheter förvaltas av miljöministeriet på samma sätt som oljeskyddsfonden för närvarande.

Myndigheternas samarbete och ansvar bör förtydligas. Tryggandet av allmänna och enskilda intressen är en skyldighet för myndighetsverksamheten. Vid tillståndsprövningen av gruvtillstånd ska den helhet som bildas av den huvudsakliga gruvan och de så kallade satellitgruvorna granskas. Avloppsvatten från gruvor ska i regel renas i avloppsreningsverk så att förpliktelserna i EU:s ramdirektiv för vatten [200/60/EG] uppfylls. Vattenramdirektivet är bindande för Finlands lagstiftning (lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen 1299/2004), som också bör uppdateras så att den stämmer överens med kraven i direktivet.

I kraven på säkerhet för malmletningstillstånd och gruvtillstånd ska de särskilda förhållandena i varje projekt beaktas. Gruvdrift och malmletning bör inte bedrivas i naturskyddsområden eller i dessas omedelbara närhet eller så att de ursprungliga förutsättningarna för inrättande av naturskyddsområden försvagas i och med gruvdriften.

Gruvlagen ska preciseras med att kommunen har rätt och skyldighet enligt markanvändnings- och bygglagen att inom sitt område fastställa de planläggningsvillkor som styr samordningen av näringarna. Kommunens strategier och utvecklandet av andra näringar ska beaktas i tillståndsansökningar och tillståndsprövningar som omfattas av gruvlagen. Kommunen har således möjlighet att av grundad anledning förhindra gruvdrift inklusive malmletning inom sitt område.

Resultaten av malmletningen, inklusive uppgifterna om provernas sammansättning, ska vara offentliga uppgifter för att projektet och dess eventuella konsekvenser bättre ska kunna bedömas med tanke på den allmänna nyttan, miljökonsekvenserna och säkerheten.

På grund av de betydande miljökonsekvenserna av utvinningsverksamhet enligt gruvlagen ska den miljötillståndsmyndighet som anges i miljöskyddslagen svara för de tillstånd som behövs för utvinningsverksamhet. På detta sätt säkerställs det att de miljöskyddsåtgärder som anges i lagstiftningen säkert i tillräcklig utsträckning beaktas vid tillståndsprövningen i samband med utvinningsverksamhet.

Myndigheterna är skyldiga att övervaka provtagningen av fyndigheter med gruvmineraler och har rätt att ta prover.

Syftet med de ändringar som ska göras i gruvlagen enligt detta initiativ är att förbättra gruvsektorns samhälleliga legitimitet och erhållande av lokal social koncession samt att främja en hållbar användning av områdena genom att fastställa minimikrav för en hållbar utveckling av gruvbranschen.

De föreslagna lagändringarna gäller i och med att lagreformen träder i kraft alla nya tillstånd som hänför sig till gruvdrift. Dessutom gäller de föreslagna ändringarna också den nuvarande malmetningen och gruvdriften efter en skäligen övergångsperiod. Övergångsbestämmelser utfärdas genom en separat införelag, om inte något annat föreskrivs särskilt i detta initiativ. I införelagen beaktas vid utformningen av övergångsperioderna grundlagens bestämmelser om egendomsskydd och näringsfrihet.

Den lagreform som krävs i detta initiativ måste träda i kraft så snart som möjligt. Vi undertecknare kräver att riksdagen inleder en totalreform av gruvlagen, genom vilken syftet med och principerna för de paragrafer som föreslås nedan fullföljs.

LAGFÖRSLAG

Lag om ändring av gruvlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras gruvlagen (10.6.2011/621) som följer (förslaget innehåller bara de paragrafer som ändras):

1 §

Lagens syfte

Sådana gruvmineral som avses i denna lag är statlig egendom och staten förvaltar tillstånden för användning av dem.

Syftet med denna lag är att samordna gruvdriften med tryggheten av allmänna och enskilda intressen på så sätt att den områdesanvändning och malmetning som gruvdriften förutsätter är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbara.

För att lagens syfte ska fullföljas måste följande särskilt beaktas:

1) förutsättningarna för bedrivande av hållbar gruvdrift,

- 2) den rättsliga ställningen för fastighetsägarna och för enskilda som orsakas olägenhet,
- 3) den kommunala självstyrelsens rätt att fastställa markanvändningsvillkoren för att samordna näringarna,
- 4) konsekvenserna av verksamheten för markanvändningen och miljön och en sparsam användning av naturresurser.

Lagens syfte är att trygga och främja kommunernas möjligheter till påverkan och enskildas och sammanslutningars möjligheter att påverka beslutsfattande som gäller dem själva och deras livsmiljö.

Lagen syftar dessutom till att främja säkerheten i gruvor och att förebygga, minska och avvärja de olägenheter och skador som verksamhet enligt denna lag orsakar och säkerställa att den som orsakar olägenhet eller skada blir ersättningsskyldig både under pågående verksamhet och vid efterbehandling.

De verksamheter som avses i denna lag samordnas inom samernas hembygdsområde, om vilket det föreskrivs i sametingslagen (974/1995), så att samernas rättigheter som urfolk att besluta om markanvändningen på sitt område tryggas och främjas. Vid samordningen beaktas också vad som i skollagen (253/1995) föreskrivs om att främja levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna för skolterna och skoltområdet och om att bevara och främja skoltkulturen.

Verksamhet enligt denna lag ska samordnas enligt artikel 27 i konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, som satts i kraft i Finland genom lag (107/1976) och förordning (108/1976) för att trygga minoritetsgruppernas rättigheter.

De föreslagna lagändringarna gäller i och med att lagreformen träder i kraft alla nya tillstånd som hänför sig till gruvdrift. Dessutom gäller de föreslagna ändringarna också den nuvarande malmletningen och gruvdriften efter en skälig övergångsperiod. I det här initiativet anges egna bakre gränser för övergångsperioderna för en del av de ändrade paragraferna. I förslaget till särskild införelag finns övergångsbestämmelser för de övriga paragraferna. I införelagen beaktas vid utformningen av övergångsperioderna grundlagens bestämmelser om egendomsskydd och näringsfrihet.

---

4 §

Myndigheter och deras uppgifter

Den allmänna ledningen, övervakningen och utvecklingen av verksamhet enligt denna lag hör till arbets- och näringsministeriets och miljöministeriets uppgifter. Gruvmyndigheten är tillstånds- och tillsynsmyndighet (enligt 21 § i miljöskyddslagen).

Miljötillståndsmyndigheten är tillståndsmyndighet för tillståndsärenden enligt denna lag i enlighet med förpliktelse i förvaltningslagen (6.6.2003/434), om inte något annat föreskrivs i denna lag eller senare. Miljötillståndsmyndigheten är tillsynsmyndighet i fråga om denna lag och övervakar att lagen följs samt har hand om de andra uppgifter som föreskrivs i denna lag. Miljötillståndsmyndigheten är underställd miljöministeriet i enlighet med miljöskyddslagen. Den miljömyndighet som svarar för tillståndsärenden och tillsyn över utvinningsverksamhet måste tillförsäkras tillräckligt stora resurser för bedömning av miljökonsekvenser och sociala konsekvenser av malmletning och gruvor.

Gruvmyndigheten ska tillsammans med miljömyndigheten övervaka att denna lag iakttas och sköter övriga uppgifter som föreskrivs i denna lag.

Konkursfonden och fonden för miljöolägenheter förvaltas av miljöministeriet.

Bestämmelser om statsrådets och gruvmyndighetens behörighet i tillståndsfrågor finns i 33 §.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) fyndighet en sådan koncentration av gruvmineral i berggrunden som har påvisat eller möjligt ekonomiskt värde som föremål för gruvdrift,
- 2) malmletning sådana geologiska, geofysikaliska och geokemiska undersökningar som görs för att lokalisera och undersöka fyndigheter av gruvmineral samt provtagning för att fastställa en fyndighets storlek och art,
- 3) prospekteringsarbete sådana geologiska mätningar och observationer samt mindre provtagningar som inte medför skada, olägenhet eller störning,
- 4) brytning på försök sådan brytning i syfte att undersöka gruvmineral som genomförs på försök för att utreda möjligheterna att bryta malmmineraler och anrika malmer,
- 5) gruvdrift brytning av gruvmineral i gruva, därmed förknippad flyttning och uppföring av stenmaterial, sådan nödvändig anrikning och annan behandling för utvinning av gruvmineral som sker i omedelbar anslutning till brytningen samt förberedande åtgärder och andra stödåtgärder som har direkt samband med brytningen av gruvmineral,

6) gruva underjordisk gruva eller dagbrott där gruvmineral bryts, inbegripet de konstruktioner, anläggningar och anordningar som direkt anknyter till brytningen, malmbehandlings- och anrikningsmetoder och anläggningar som behövs för anrikning samt deponering av gruvavfall,

7) anrikning av malm lösgörande av metaller från stenmaterial och andra mineraler,

8) anrikning av uran lösgörande av uranmetall från stenmaterial och andra malmmineraler,

9) guldvaskning prospektering och letning efter samt tillvaratagande och utvinning av guld i marken genom vaskning,

10) reningsverk för avloppsvatten ett reningsverk som i tillräcklig grad renar gruvans avloppsvatten från mineraler, metaller och anrikningskemikalier som är skadliga för vattendrag på så sätt att kraven enligt ramdirektivet för vatten och miljökvalitetsnormerna uppfylls,

11) miljökonsekvenser de direkta och indirekta konsekvenser som verksamhet grundad på tillstånd enligt denna lag har för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel och för marken, vattnet, luften, klimatet, växtligheten, organismerna, naturens mångfald, näringarna, samhällsstrukturen, byggnader, landskapet, stadsbilden och kulturarvet.

Vad som i denna lag föreskrivs om fastigheter och fastighetsägare tillämpas på

1) ett outbrutet område och dess ägare,

2) ett samfällt område och samfälld skog och dessas delägarlag,

3) en särskild förmån och dess innehavare,

en samfälld särskild förmån och dess innehavare. 4)

I fråga om en statsägd fastighet förs ägarens talan av den myndighet eller inrättning som förvaltar fastigheten.

6 §

Allmänna principer

Inom verksamhet enligt denna lag gäller följande principer:

- 1) behövlig sakkunskap och tillräckliga andra förutsättningar med tanke på verksamhetens art och omfattning ska stå till förfogande,
- 2) konsekvenserna av verksamheten och möjligheterna att förebygga och minska skador och skadliga verkningar ska vara tillräckligt kända,
- 3) verksamhetens säkerhet ska tryggas genom behövliga åtgärder och med beaktande av den tekniska utvecklingen,
- 4) skador och verksamhetens skadliga verkningar förhindras,
- 5) funktioner som orsakar skadliga verkningar elimineras eller, om detta inte är möjligt, ersätts med mindre skadliga funktioner,
- 6) förberedelser för störningar och tillbud vidtas,
- 7) de olägenheter och skador som orsakats av verksamheten ska ersättas,
- 8) verksamheten ska planeras och tillståndsvillkoren för verksamheten meddelas på så sätt att verksamheten vid behov kan stoppas utan att oskäliga olägenheter orsakas miljön,
- 9) de samlade konsekvenserna av den huvudsakliga gruvan och dess fristående sekundära gruvor ska ses som en helhet,
- 10) ersättningar för olägenheter och skador orsakade av verksamheten och störningssituationerna garanteras genom tillräckliga krav på säkerheter,
- 11) efterbehandlingsåtgärder garanteras genom tillräckliga krav på säkerheter,

12) verksamheten får inte stå i orimlig konflikt med andra näringar,

13) vid tillståndsprövningen ska de sociala konsekvenserna och miljökonsekvenserna i stor omfattning utredas och beaktas,

14) rätten för fastighetsägarna, verkningsområdets kommuner, kommunmedlemmar och samesamhällen att få information och bli hörda ska tillgodoses.

7 §

Prospekteringsarbete

För prospektering efter gruvmineral får det utföras geologiska mätningar och observationer samt mindre provtagningar, om det inte medför skada eller olägenhet eller störning (prospekteringsarbete). Ansökan om provtagning med anknytning till prospekteringsarbete ska riktas till gruvmyndigheten (8 §). Omfattningen, metoderna och konsekvenserna i fråga om prospekteringsarbete ska bedömas.

Prospekteringsarbete får inte utföras på

1) en begravningsplats som avses i begravningslagen (457/2003) eller ett område som hör till en enskild grav eller på mindre än 100 meters avstånd från dessa,

2) ett område som försvarsmakten förfogar över eller ett sådant område som Gränsbevakningsväsendet besitter och där vistelse är begränsad eller förbjuden, eller på mindre än 100 meters avstånd från ett sådant område,

3) områden där vistelse är begränsad eller dit tillträde är förbjudet för obehöriga,

4) trafikleder och farleder i allmänt eller enskilt bruk,

5) mindre än 150 meters avstånd från en byggnad som är avsedd för boende eller arbete eller andra lokaler som kan jämföras med en sådan, från ett tillhörande privat gårdsområde eller från platsen för en sådan byggnad, om tillstånd att uppföra en byggnad enligt markanvändnings- och bygglagen har beviljats och byggandet redan har påbörjats,

6) ett område som används för trädgårdsodling,

7) mindre än 50 meters avstånd från en allmän byggnad eller inrättning eller från en kraftledning eller transformatorstation med en spänning på mer än 35 000 volt,

8) annat område som har tagits i särskilt bruk och som motsvarar vad som avses i 17 punkten. 8)

9) områden som uteslutits från malmetning och där det finns hinder för beviljande av malmetningstillstånd och guldvaskningstillstånd enligt 9 § och 46 §.

Av särskilt vägande skäl får prospekteringsarbete dock utföras på områden som avses i 2 mom. 2–8 punkten med samtycke av behörig myndighet.

Prospekteringsarbete ger inte företräde till malmetningstillstånd eller utvinning av gruvmineral.

Kommuninvånarna och beslutsfattarna i kommunen ska få information om prospekteringsarbete bland annat genom information på kommunens anslagstavla, webbsidor och andra väsentliga kommunikationskanaler.

8 §

Ansökan om provtagning i anslutning till prospekteringsarbete

Ansökan om provtagning i anslutning till prospekteringsarbete ska riktas till gruvmyndigheten, som ska höra fastighetsägaren och kommunen/kommunerna i området.

I ansökan ska kontaktuppgifterna om den som ansvarar för prospekteringsarbetet, information om prospekteringsområdet anges och provtagningsplanen presenteras. Planen ska innehålla uppgifter om de redskap och metoder som ska användas, om tidsplanen för provtagningen och om de gruvmineral som undersökningen gäller. I sitt beslut ska gruvmyndigheten bedöma målen, fördelarna och nackdelarna med prospekteringsarbetet efter att ha hört de berörda. Gruvmyndigheten ska göra en bedömning av om det finns grunder för att bevilja tillstånd för prospekteringsarbete med hänsyn till allmänna och enskilda intressen samt nackdelar.

Den som ansvarar för prospekteringsarbetet ska innan prospekteringsarbete enligt 7 § påbörjas göra en skriftlig anmälan till den som äger eller innehar en fastighet inom det område där prospekteringsarbetet

ska utföras (prospekteringsområde) och vars fördel eller rätt ärendet kan gälla. Närmare bestämmelser om reglerna för prospekteringsarbetet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Tillståndsplikt för malmletning

För malmletning krävs tillstånd av gruvmyndigheten (malmletningstillstånd).

Malmletning får inte utföras på ett område där kommunens markanvändningsanvisningar eller det strategiska målet godkänt av kommunfullmäktige innehåller en restriktion för samordning av näringar eller en konflikt med malmletning eller gruvdrift, eller planen eller planläggningsmålen är inriktade på ett sätt som föranleder bedömningen att de kan stå i konflikt med gruvdrift. Likaså kan kommunen konstatera att malmletning står i konflikt med dess strategiska mål.

Vid bedömningen av malmletningstillstånd ska gruvmyndigheten höra de berörda markägarna, kommuninvånarna i verkningsområdet och de berörda näringsidkarna. Vid behandlingen av malmletningstillstånd ska kommunen och grannkommunerna i området höras. För malmletning krävs tillstånd från kommunstyrelsen eller fullmäktige i kommunen i området. Ett godkännande av malmletning förpliktar inte kommunen att stödja eller främja projektet i senare faser. Verksamhetsutövaren bedriver malmletning på eget ansvar och egen risk, så kommunen blir heller inte skyldig att ersätta investeringar.

Malmletningstillstånd krävs också om

- 1) malmletningen har som mål att lokalisera och undersöka fyndigheter av uran eller torium, eller
- 2) tillståndet behövs för att en i denna lag avsedd företrädesrätt för utvinning av en fyndighet ska fås.

För malmletning krävs dessutom samtycke av den myndighet eller inrättning som är behörig i saken eller av den berörda rättsinnehavaren när det gäller ett gatuområde eller ett torg enligt markanvändnings- och bygglagen, en landsvägs vägområde enligt landsvägslagen (503/2005), en enskild väg, er annat område som tjänar luftfarten enligt luftfartslagen (1194/2009), ett järnvägsområde enligt banlagen (110/2007), en kanal eller annat motsvarande trafikområde för allmän trafik eller ett område som ligger på mindre än 30 meters avstånd från sådana trafikområden, om inte ett bredare skyddsområde fastställts i de lagarna, någon annan lag eller med stöd av lag.

Kommunen och medlemmarna i verkningsområdet ska i tillräcklig omfattning få information och bli hörda om ansökan om malmletningstillstånd.

Tiderna för yttrande i tillståndprocessen förlängs så att de som ska bli hörda och yttra sig har tid att göra behövliga utredningar för sina yttranden. Yttrandetiden ska vara minst två månader.

På områdesbegränsningar som gäller malmletning tillämpas på motsvarande sätt vad som föreskrivs om dem i 7 § 1–92 och 3 mom.

Hindren för att bevilja malmletningstillstånd specificeras i 46 §.

---

11 §

Malmletning med stöd av tillstånd

En innehavare av malmletningstillstånd ska begränsa malmletningen och annan användning av malmletningsområdet till sådana åtgärder som är nödvändiga med tanke på undersökningen. Åtgärderna ska planeras så att de inte orsakar kränkning av allmänt eller enskilt intresse.

Malmletning och annan användning av malmletningsområdet med stöd av malmletningstillstånd får inte medföra

- 1) olägenhet för människors hälsa eller fara för den allmänna säkerheten,
- 2) väsentlig olägenhet för annan näringsverksamhet,
- 3) betydande förändringar i naturförhållandena,
- 4) skada på sällsynta eller värdefulla naturförekomster,
- 5) skada på landskapet. 5)

---

13 §

Avloppsvatten från borrning samt jord- och stenavfall från malmletning

En innehavare av malmletningstillstånd är skyldig att förebygga uppkomsten av avloppsvatten från borring samt jord- och stenavfall, minska olägenheterna av detta avloppsvatten och avfall och hindra spridning av det, uppsamla det, återvinna eller hantera det. När malmletningen upphört på letningsplatsen ska röret avlägsnas från borrhålet och hålet ska fyllas till hela sin längd på ett bestående stabilt sätt. De kemikalier som kommer i beröring med jordmånen och berggrunden vid borring samt mängden kemikalier och deras miljökonsekvenser ska specificeras i det miljötillstånd enligt 4 kap. i miljöskyddslagen (527/2014) som ska fogas till ansökan om malmletningstillstånd.

Den som söker malmletningstillstånd ska för att vidta åtgärderna enligt 1 mom. i sin tillståndsansökan lämna dokumentation med uppgifter om miljön i området, miljöskadliga mineraler som sannolikt finns i stenmaterialet, jord- och stenavfall, avfallsområden, miljökonsekvenser, åtgärder för att förebygga miljöförorening, övervakning av verksamheten, åtgärder vid upphörandet med verksamheten och efterbehandlingsåtgärder.

Borring i berggrunden och grävning i jorden med vattenkonsekvenser som följd kräver miljötillstånd enligt 4 kap. i miljöskyddslagen (527/2014). Miljötillståndet ska fogas till ansökan om malmletningstillstånd och innehålla dokumentation särskilt om konsekvenser för yt- och grundvatten, risk för markförorening och naturskador.

Närmare bestämmelser om kravet på innehåll i dokumentationen samt syftena med och innehållet i planen för hantering av utvinningsavfall får utfärdas genom förordning av statsrådet.

---

14 §

Redogörelse för undersökningsarbeten och undersökningsresultat

En innehavare av malmletningstillstånd ska ge gruvmyndigheten en utredning om utförda undersökningsarbeten och undersökningsresultat åtminstone årligen, om det inte i övrigt ses som behövt att göra en bedömning.

Myndigheterna är skyldiga att övervaka provtagningen och har rätt att ta prover på jordmånen. Resultaten av malmletningen, såsom uppgifterna om borrhörnornas och stenmaterialets sammansättning, ska vara offentliga uppgifter för att projektet och dess eventuella konsekvenser bättre ska kunna bedömas med tanke på den allmänna nyttan, miljökonsekvenserna och säkerheten.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska anges får utfärdas genom förordning av statsrådet.

15 §

Efterbehandlingsåtgärder på malmletningsområdet

När malmletningstillståndet har förfallit eller återkallats ska dess innehavare

1) omedelbart försätta malmletningsområdet i det skick som den allmänna säkerheten kräver, bortskaffa tillfälliga konstruktioner och anordningar, se till att området istandsätts och snyggas upp och återställa det i ett så naturenligt skick som möjligt,

2) senast inom tre månader, om det inte anses vara behövt tidigare, till gruvmyndigheten lämna en redogörelse för undersökningsarbetet, informationsmaterialet om undersökningen och borrhärdarna

Innehavaren av malmletningstillstånd ska skriftligen anmäla till gruvmyndigheten, ägarna till fastigheter inom malmletningsområdet och övriga rättsinnehavare när de åtgärder som avses i 1 mom. 1 punkten har slutförts.

Anmälan ska dessutom inom samernas hembygdsområde göras till sametinget, inom det särskilda renskötselområdet till de berörda renbeteslagen och inom skoltområdet till skolternas bystämma.

Närmare bestämmelser om efterbehandlingsåtgärderna på malmletningsområdet och om anmälningsförfarandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Anläggande av gruva

16 §

Tillståndsplikt för gruvdrift

För anläggande av gruva och bedrivande av gruvdrift krävs tillstånd (gruvtillstånd).

17 §

Gruvtillståndets rättsverkningar

Utvinningsrätten är villkorad med att det genom tillräcklig dokumentation har påvisats att utvinningen inte orsakar väsentliga olägenheter för naturen, miljön, vattendragen, näringarna och sakägarna. Ett gruvtillstånd berättigar till utvinning av

1) de gruvmineral som påträffats på gruvområdet,

2) organiskt och oorganiskt ytmaterial, gråberg och anrikningssand som uppkommer som biprodukt vid gruvdrift (biprodukter av gruvdriften),

3) övriga ämnen som ingår i berggrunden och marken på gruvområdet till den del dessa ämnen behövs för gruvdriften på gruvområdet. 3)

Gruvtillståndet berättigar dessutom till malmetning på gruvområdet i enlighet med vad som föreskrivs i 11 § och närmare bestäms i gruvtillståndet.

18 §

Skyldigheter för innehavare av gruvtillstånd

En innehavare av gruvtillstånd är skyldig att se till att

1) gruvdriften inte medför olägenhet för människors hälsa eller fara för den allmänna säkerheten,

2) gruvdriften och anrikningen av malm inte orsakar avsevärd olägenhet för allmänt eller enskilt intresse och inte heller kränkning av allmänt eller enskilt intresse,

3) gruvdriften och anrikningen av malm som helhet betraktade inte orsakar sådana olägenheter för vattendragen och fiskarna som är förbjudna enligt ramdirektivet för vatten,

4) uppenbart slöseri med gruvmineral inte förekommer i samband med brytningen och utvinningen,

5) en eventuell framtida användning av gruvan och fyndigheten och eventuellt framtida brytningsarbete inte äventyras eller försvåras,

6) skadliga miljökonsekvenser förebyggs och minimeras,

7) efterbehandlingen efter det att gruvan stängts sköts med hänsyn till miljösäkerheten.

Innehavaren av gruvtillstånd är skyldig att åtminstone årligen till gruvmyndigheten lämna en redogörelse för omfattningen och resultaten av utvinningen av fyndigheten och att anmäla väsentliga förändringar i uppgifterna om mineralreserverna och/eller väsentliga förändringar i fråga om 1 mom. 1–7 punkten.

Myndigheterna är skyldiga att övervaka provtagningen och har rätt att ta prover på jordmånen. Resultaten av gruvdriften och malmetningen, såsom uppgifterna om borrhärdarnas och stenmaterialets sammansättning, ska vara offentliga uppgifter genast när resultaten blivit klara för att projektet och dess eventuella konsekvenser bättre ska kunna bedömas och övervakas med tanke på den allmänna nyttan, miljökonsekvenserna och säkerheten.

Om myndigheten upptäcker brister i fullgörandet av skyldigheterna för innehavaren av gruvtillstånd ska förutsättningarna för gruvtillstånd bedömas enligt 69 och 70 §.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas till gruvmyndigheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

19 §

Gruvområde och hjälpområde för gruva

Ett gruvområde ska vara ett enhetligt område och det ska till storlek och form vara sådant att kraven på säkerhet, placering av gruvdriften och gruvteknik uppfylls. Gruvområdet får inte vara större än vad gruvdriften nödvändigtvis kräver med beaktande av fyndighetens art och omfattning.

Det kan godkännas att ett område intill gruvområdet ska vara ett hjälpområde för gruvan, om det är nödvändigt för gruvdriften och behövs för vägar, transportanläggningar, kraft- eller vattenledningar, avlopp, vattenhantering eller en transportled som bryts på tillräckligt djup under markytan.

Placeringen av gruvområdet och hjälpområdet ska planeras så att dessa inte orsakar kränkning av allmänt eller enskilt intresse. Bildningen av områdena kräver en godkänd plan med rättsverkan.

---

31 §

Ansökan om tillstånd

Malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd får sökas av en i 1 § 1 eller 2 mom. i lagen angående rättighet att idka näring (122/1919) avsedd

- 1) fysisk person som är myndig, som inte är försatt i konkurs och vars handlingsbehörighet inte har begränsats med stöd av lagen om förmyndarverksamhet (442/1999),
- 2) juridisk person. 2)

Malmletningstillstånd får på de villkor som föreskrivs i denna lag dessutom sökas av en statlig inrättning.

Gruvområdesinlösningstillstånd får sökas av den som har gruvtillstånd för utvinning av den berörda fyndigheten.

32 §

Företrädesrätt

Företrädesrätt vid ansökan om malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd har den som först sökt tillstånd på det sätt som föreskrivs i 34 §, om tillståndet har beviljats.

För att förbereda sin ansökan om malmletningstillstånd kan den sökande söka tidsbegränsat tillstånd för prospekteringsarbete hos gruvmyndigheten. En företrädesrätt som grundar sig på prospekteringsarbete är i kraft när tillståndsansökan har gjorts på det sätt som föreskrivs i 34 § och det inte finns något hinder enligt denna lag för godkännande av ansökan. Företrädesrätten upphör att gälla när gruvmyndighetens beslut om tillståndsansökan (prospekteringsarbete) förfaller eller återkallas.

Om gruvtillstånd söks för en fyndighet på ett malmletningsområde, har innehavaren av malmletningstillstånd med avvikelse från 1 mom. företrädesrätt till gruvtillstånd, om denne ansöker om gruvtillstånd på det sätt som föreskrivs i 34 § innan malmletningstillståndet förfaller eller återkallas.

33 §

Tillståndsmyndigheter

Statsrådet avgör de ärenden som gäller gruvområdesinlösningstillstånd och de gruvtillståndsärenden som gäller utvinning av uran eller torium.

Miljötillståndsmyndigheten avgör de ärenden som gäller malmletningstillstånd och guldvaskningstillstånd samt ärenden som gäller andra gruvtillstånd än de som avses i 1 mom.

34 §

Tillståndsansökan

Ansökan om malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd ska lämnas till tillståndsmyndigheten.

I tillståndsansökan ska det ingå en med avseende på tillståndsprövningen behövlig och tillförlitlig samlad utredning om fördelarna och nackdelarna med projektet:

- 1) sökanden och sökandens förutsättningar att bedriva verksamhet som grundar sig på tillståndet, inklusive sökandens solvens, verksamhetshistoria, bevis på kompetens och skötsel av ansvar samt förutsättningar för att få social koncession,
- 2) det område som ansökan gäller, planläggningssituationen för området och vilka begränsningar som gäller användningen av området och hur villkoren relaterade till planläggning ska beaktas,
- 3) den vars rätt, fördel eller skyldighet ärendet kan gälla (sakägare),
- 4) de olägenheter som projektet orsakar sakägarna samt allmänna och enskilda intressen och åtgärderna för att minska olägenheterna,
- 5) förutsättningarna för verksamheten (inklusive satellitgruvornas verksamhet):
  - a) i synnerhet en preliminär uppskattning om gruvmineralerna på området och vad uppskattningen bygger på, när det är fråga om en ansökan om malmletningstillstånd,
  - b) i synnerhet om att fyndigheten är utvinningsbar, när det är fråga om en ansökan om gruvtillstånd,
- 6) verksamhetsplanerna,

7) verksamhetens miljökonsekvenser och övriga konsekvenser (inklusive satellitgruvornas verksamhet) med hänsyn till arten och omfattningen av de planerade åtgärderna; det krävs dock ingen utredning till den del de krävda uppgifterna ingår i miljökonsekvensbeskrivningen enligt 3 mom. 2 punkten,

8) verksamhetens konsekvenser för vattendragen, reningsverken för avloppsvatten och egenskaperna hos det avloppsvatten som släpps ut i vattendragen med beaktande av kraven i ramdirektivet för vatten,

9) möjligheten att kontrollerat avbryta verksamheten och de åtgärder som ska vidtas i samband med och efter det,

10) upphörande av verksamheten och de åtgärder som ska vidtas i samband med och efter det,

11) vatten- och miljötillstånden för gruvprojektet.

Till tillståndsansökan ska fogas

1) myndighetsintyg, registerutdrag och motsvarande handlingar som verifierar att uppgifterna i ansökan och de föreskrivna kraven beaktas,

2) vid behov en utredning om den bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen samt en miljökonsekvensbeskrivning enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994),

3) ett sammandrag av uppgifterna i ansökan och dess bilagor. 3)

Till tillståndsansökan ska fogas en tillräcklig utredning av fördelar och nackdelar där det utifrån tillförlitlig dokumentation sammanfattat och övergripande redogörs för fördelarna och nackdelarna med projektet till underlag för tillståndsprövningen, inklusive miljöaspekter. Den tillståndsmyndighet som anges i denna lag och på vars förvaltningsområde arbetet utförs ska fungera som beställare av utredningen över fördelar och nackdelar. Verksamhetsutövaren svarar för kostnaderna för utredningen. Myndigheten ska på förhand meddela priset på utredningen. Närmare bestämmelser om tillståndsansökan och utredningen av fördelar och nackdelar får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om tillståndsvillkoren för ett pågående gruvprojekt eller lagstiftningen ändras ska tillståndet villkoras och behandlas på nytt.

Om det tidigare sökts malmletningstillstånd för samma fyndighet och kommunen (eller kommunerna) på vars område fyndigheten finns har intagit en negativ ståndpunkt till utvinning av fyndigheten och det gått mindre än 15 år från det att den föregående tillståndsprocessen upphörde är det inte möjligt att söka

malmletningstillstånd för samma fyndighet utan att kommunen/kommunerna särskilt fattar positivt beslut om projektet.

---

40 §

Information om tillståndsansökan

Tillståndsmyndigheten ska informera om ansökan om malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd genom att i minst 90 dagar kungöra ansökan på sin anslagstavla och på anslagstavlor i de berörda kommunerna. Information om kungörelsen ska publiceras i åtminstone en tidning med allmän spridning inom verkningsområdet, om inte ärendet är av ringa betydelse eller annonsering annars är uppenbart onödigt. Bestämmelser om kungörande finns i övrigt i lagen om offentliga kungörelser (34/1925).

De sakägare som saken i synnerhet gäller ska underrättas särskilt om kungörelsen. Alla markägare på malmletningsområdet ska underrättas personligen om att en tillståndsansökan lämnats. Information om ansökan ska också ges genom meddelande i ett kommunikationsmedel som bäst kan antas nå mottagarna.

En samfällighets ickekonstituerade delägarlag informeras om ansökan genom delgivning till en sådan företrädare för samfälligheten som avses i 26 § 4 mom. i lagen om samfälligheter (758/1989). Om en sådan företrädare inte har utsetts, delges någon av delägarna och information om ansökan lämnas dessutom i enlighet med 1 mom. genom kungörelse i tidning.

Närmare bestämmelser om kungörelsens innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

---

43 §

Ansökan om tillstånd för utvinning av uran

En ansökan om gruvtillstånd för att utvinna uran eller torium, även som biproduktion, och en tillståndsansökan enligt kärnenergilagen som gäller samma verksamhet handläggs tillsammans och avgörs genom samma beslut av statsrådet.

Gruvdrift och anrikning av malm i syfte att utvinna uran eller torium räknas i kärnenergilagen till sådan användning av kärnenergi som kräver förordande utlåtande av kommunen och kommunerna i verkningsområdet innan statsrådet kan fatta beslut i ärendet.

Om tillstånd för utvinning av uran eller torium söks för en gruva som redan är i drift ska det vid tillståndsprövningen också utredas vilka ändringar som behövs i det tidigare gruvtillståndet.

Bestämmelser om tillståndsförfarandet finns dessutom i 23 § i kärnenergilagen.

44 §

Förbehållsanmälan

[Riksdagen bör överväga om praxis med förbehållsanmälan för att få företrädesrätt till malmletning ska slopas. Om detta inte är lämpligt med tanke på allmänt och enskilt intresse bör 44 § formuleras så här:]

En förbehållsanmälan ska lämnas till gruvmyndigheten, kommunen och

markägarna. I anmälan ska det inom en månad från förbehållet meddelas behövliga och tillförlitliga uppgifter om

- 1) den som gjort förbehållet,
- 2) det område som förbehållet för företrädesrätt gäller (förbehållsområde),
- 3) uppgörandet av arbetsplan och andra åtgärder för förberedande av ansökan om malmletningstillstånd samt tidsplan för dessa.
- 4) prospekteringsarbetet, tidsplanen för arbetet och uppgifter om vad arbetet gäller,
- 5) målen och finansiären för verksamheten.

Om uppgifterna förändras ska utredningen uppdateras inom en månad. För förbehållet tas det ut en avgift som är minst 20 euro per hektar årligen. [75 och 76 § i den gällande gruvlagen uppdateras på motsvarande sätt]

Förbehållsanmälan får inte gälla ett område som hör till ett malmletningsområde, gruvområde eller guldvaskningsområde eller som ligger närmare än en kilometer från ett sådant område, som hör till någon annan än sökanden utifrån tillståndet enligt denna lag.

Förbehållsanmälan får inte heller gälla ett område som tidigare varit förbehållsområde, om inte ett år har förflutit sedan förbehållsbeslutet upphörde att gälla eller återkallades.

Förbehållsanmälan får inte gälla ett område som står i konflikt med tillståndsprövningen enligt denna lag. Sökanden ska beakta bland annat restriktionerna enligt 46 § innan ansökan lämnas in.

Gruvmyndigheten ska göra en bedömning av om det finns grunder för att bevilja förbehåll med hänsyn till allmänna och enskilda intressen samt nackdelar.

Kommuninvånarna och beslutsfattarna i kommunen ska få information om förbehållet bland annat genom information på kommunens anslagstavla, webbsidor och andra väsentliga kommunikationskanaler.

Giltighetstiden för förbehåll föreskrivs särskilt.

Närmare bestämmelser om förbehållspraxis får utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 kap.

Tillståndsprövning

45 §

Grunderna för tillståndsprövning

Gruvmyndigheten är tillståndsmyndighet, som enligt 31 § i förvaltningslagen ska skaffa tillräckliga utredningar för tillståndsprövning enligt denna lag. Det ligger på tillståndssökandens ansvar att lämna in tillräckliga utredningar. I prövningen av gruvtillstånd beaktas de samlade konsekvenserna av malmetningstillstånd, guldvaskningstillstånd och gruvtillstånd.

Malmetningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd beviljas, om sökanden visar att villkoren i denna lag uppfylls och att det inte finns något hinder enligt denna lag för att bevilja tillstånd.

Utöver vad som föreskrivs i 2 mom. ska det vid tillståndsprövningen presenteras en motiverad slutsats utifrån bedömningen av fördelar och nackdelar. Slutsatsen ska visa att fördelarna med projektet nationellt i Finland är större än nackdelarna. I annat fall ska projektet avslås.

Vid ansökan om gruvtillstånd ska medlemmarna i kommunen och verkningsområdet höras och tillräcklig information om ansökan ska ges ut.

46 §

Hinder för beviljande av malmetningstillstånd och guldvaskningstillstånd

Malmletningstillstånd och guldvaskningstillstånd får inte beviljas

1) för ett område som avses i 7 § 2 mom.,

2) för ett område som avses i 9 § 4 mom.,

3) för ett område som tidigare varit malmletningsområde, om inte tre år har förflutit sedan malmletningstillståndet upphörde att gälla eller återkallades,

4) tre år har förflutit sedan ett beslut om upphörande av gruvdrift har vunnit laga kraft, för ett område som tidigare varit gruvområde innan

för ett gruvområde eller guldvaskningsområde eller ett område för vilket förbehållsanmälan har gjorts enligt 44 § i lag 621/2011, 5) för ett område som hör till ett malmletningsområde,

6) för ett område där verksamhet enligt tillståndet skulle komplicera genomförandet av en plan med rättsverkningar eller strida mot principerna för samordning av näringar eller villkoren relaterade till planläggning,

7) för ett område där kommunen, kommunerna i verkningsområdet eller landskapet föreslår att tillstånd inte ska beviljas av planläggningsskäl eller annat skäl som anknyter till områdesanvändning,

8) för ett område som innehåller eller i vars närhet det finns andra särskilda oförenliga användningsändamål eller verksamheter såsom nationalparker eller kulturhistoriska värden,

9) naturskyddsområden enligt 10 § i naturvårdslagen och områden som ingår i nätverket Natura 2000 enligt 64 § i den lagen eller i verkningsområdet för ett sådant område på så sätt att de naturskyddsvärden som området grundar sig på riskerar att försvagas,

10) om de samlade konsekvenserna av malmletning och gruvtillstånd inte är förenliga med principerna för hållbart bevarande av skyddsområden,

11) för ett område där livsdugligheten för arter som ska skyddas skulle orsakas skada,

12) för ett område där majoriteten av markägarna motsätter sig beviljande av tillstånd,

13) för ett område där malmetningen eller gruvdriften bedöms orsaka fler regionekonomiska, sociala eller samhälleliga nackdelar än fördelar,

14) för ett område där malmetning eller gruvdrift bedöms medföra betydande miljöölagenheter,

om sökanden, på grund av omfattningen av det område ansökan gäller eller av andra orsaker som kommit fram i samband med handläggningen av ansökan, inte har förutsättningar eller uppenbarligen inte heller avser att inleda verksamhet enligt tillståndet, eller om sökanden tidigare i väsentlig grad har försummat de skyldigheter som grundar sig på denna lag; vid bedömningen av hur väsentliga försummelserna är ska särskild vikt fästas vid hur systematiska försummelserna är, hur länge de varat, hur ofta de upprepats och hur stort antal skador de orsakat. 15) om det finns vägande skäl att misstänka att

Som hinder för beviljande av tillstånd betraktas inte heller en sådan byggnad som är avsedd för boende eller arbete eller andra lokaler som behövs för gruvdrift eller guldvaskning och som är belägna på gruvområdet eller guldvaskningsområdet.

Malmetningstillstånd får beviljas bara om det med fog kan antas att det finns gruvmineral på området.

Malmetningen får inte medföra olägenhet för människors hälsa, den allmänna säkerheten, medföra allvarig olägenhet för annan näringsverksamhet eller försämra landskaps- eller naturskyddsvärden.

47 §

Förutsättningar för beviljande av gruvtillstånd

Fyndigheten ska till sin storlek, halt och tekniska egenskaper vara utvinningsbar.

I gruvtillståndet ska tillståndsrelaterade och övriga konsekvenser och restriktioner på grund av 3 och 46 § vara beaktade.

Fyndigheten kan utvinnas bara om det utifrån tillförlitliga utredningar påvisas att de samhälleliga, regionekonomiska och lokala fördelarna med utvinningen är större än nackdelarna. För att utredningarna ska vara tillförlitliga ska utredningen av fördelar och nackdelar i tillräcklig utsträckning beakta halterna av och egenskaperna hos både nyttiga och skadliga mineraler i fyndigheten. Utredningen ska också innehålla en bedömning av de olägenheter som projektet orsakar naturen, miljön, vattendragen och övriga näringar.

För beviljande av gruvtillstånd förutsätts samtycke av kommunen och en godkänd plan med rättsverkan för verksamheten. I tillståndsprövningen ska gruvmyndigheten höra kommunerna och medlemmarna i verkningsområdet i tillräcklig omfattning.

Gruvtillstånd får inte beviljas för utvinningsverksamhet vars biprodukter är uran, arsen eller asbest.

Gruvområdet och hjälpområdet för gruvan får inte finnas på ett sådant område som det enligt 46 § 1 mom. 1–16 punkten inte kan beviljas malmetningstillstånd eller guldvaskningstillstånd för.

Gruvtillstånd kan dock beviljas trots hinder enligt 46 § 1 mom. 1–4 punkten, om villkoren enligt 46 § 2 mom. är uppfyllda.

Gruvområdets och hjälpområdets förhållande till den övriga områdesanvändningen ska vara utrett.

Verksamhetsutövaren ska betala konkursfondsavgift och ställa säkerheter enligt 108 § före inledandet av verksamhet i enlighet med gruvtillståndet.

48 §

Hinder för beviljande av gruvtillstånd

Gruvtillstånd får inte beviljas om det finns vägande skäl att misstänka att sökanden, på grund av omständigheter som kommit fram i samband med handläggningen av ansökan, inte har förutsättningar eller uppenbarligen inte heller avser att se till att gruvdrift inleds, eller om sökanden tidigare i väsentlig grad har försummat de skyldigheter som grundar sig på denna lag. Vid bedömningen av hur väsentliga försummelserna är ska särskild vikt fästas vid hur systematiska försummelserna är, hur länge de varat, hur ofta de upprepats och hur stort antal skador de orsakat.

Även om förutsättningarna för beviljande av gruvtillstånd är uppfyllda och det inte föreligger något hinder för att bevilja tillstånd enligt denna lag får tillstånd inte beviljas om gruvdriften orsakar fara för allmän säkerhet eller betydande skadliga miljökonsekvenser på naturskyddsområden enligt 10 § i naturvårdslagen eller på områden som ingår i nätverket Natura 2000 enligt 64 § i naturvårdslagen eller i sådana områdens verkningsområden på så sätt att de naturskyddsvärden som områdena grundar sig på riskerar att försvagas eller så att gruvdriften i hög grad försämrar ortens bosättnings- eller näringsförhållanden och faran eller konsekvenserna inte kan förhindras genom tillståndsvillkor.

Gruvtillstånd får inte beviljas om det enligt 46 § 1 mom. 1–16 punkten inte kan beviljas malmetningstillstånd eller guldvaskningstillstånd.

För beviljande av gruvtillstånd förutsätts samtycke av kommunen och en godkänd plan med rättsverkan för verksamheten. I tillståndsprövningen ska gruvmyndigheten höra kommunerna och medlemmarna i verkningsområdet.

49 §

Prövning av nyttjanderätt

Gruvområdesinlösningstillstånd kan beviljas om gruvprojektet är nödvändigt med hänsyn till ett allmänt behov och gruvområdet uppfyller villkoren i 19 §. Kravet på ett allmänt behov bedöms i synnerhet utifrån gruvprojektets lokala och regionala ekonomiska konsekvenser, sysselsättningseffekterna och samhällets behov av råvaruförsörjning med hänsyn till miljöskyddsaspekterna.

I gruvtillståndet kan begränsad nyttjanderätt eller annan rätt till hjälpområdet för gruvan beviljas, om annat inte föreskrivs någon annanstans i lag och hjälpområdet uppfyller villkoren i 19 §. Rätt kan beviljas endast till den del de funktioner som planerats för området annars inte kan placeras någonstans.

I prövningen av nyttjanderätt ska bestämmelserna i denna lag beaktas. Vid prövningen av malmletningstillstånd och gruvtillstånd ska det som ett villkor för beviljande av gruvtillstånd beaktas vad som föreskrivs om gruvområde och hjälpområde för en gruva i 31, 46 och 47 §.

50 §

Hinder för beviljande av tillstånd inom samernas hembygdsområde, skoltområdet och det särskilda renskötseområdet

Malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd får inte beviljas om verksamheten enligt tillståndet

- 1) ensamt eller tillsammans med andra motsvarande tillstånd eller annan områdesanvändning väsentligt försämrar förutsättningarna för att inom samernas hembygdsområde driva traditionella sameräringar eller att i övrigt bevara och utveckla samekulturen,
- 2) väsentligt försämrar skolternas levnadsförhållanden och möjligheter att driva näring inom skoltområdet,
- 3) inom det särskilda renskötseområdet orsakar renskötseln avsevärd olägenhet.

De statliga myndigheterna ska förhandla med samerna om sina planer, som i förekommande fall ska anpassas efter kraven i artikel 27 i konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter. Staten ska ta övergripande hänsyn till olika myndigheters verksamhet i området samtidigt.

Konsekvenserna av åtgärder som tidigare genomförts i området ska kumulativt beaktas i bedömningen av ett aktuellt projekts konsekvenser för samernas möjligheter att utöva sin kultur.

Tillstånd får beviljas trots ett hinder som avses i 1 mom. om det i ett gemensamt avtal undertecknat av sametinget, renbeteslagen och tillståndsmyndigheten har konstaterats att hindret kan undanröjas med hjälp av tillståndsvillkor.

50 a §

Hinder för beviljande av tillstånd på övriga renskötselområden

Malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd får inte beviljas om verksamheten enligt tillståndet

1) ensamt eller tillsammans med andra motsvarande tillstånd eller annan områdesanvändning medför betydande olägenhet för renskötseln i renskötselområdet enligt en bedömning av de rättsinnehavare som berörs av de väsentliga beräknade konsekvenserna av projektet,

2) enligt en bedömning av de rättsinnehavare som berörs av de väsentliga beräknade konsekvenserna av projektet väsentligt försämrar de lokala invånarnas levnadsförhållanden och möjligheter att utöva sin kultur.

Tillstånd får beviljas trots ett hinder avsett i 1 mom. om hindret kan undanröjas med hjälp av specificerade tillståndsvillkor enligt tillräckliga utredningar och skriftligt utlåtande från det lokala renbeteslaget.

51 §

Bestämmelser i malmletningstillstånd

I ett malmletningstillstånd ska malmletningsområdets läge och gränser fastställas.

Malmletningstillståndet ska innehålla behövliga bestämmelser för att trygga allmänna och enskilda intressen om

- 1) tidpunkterna och metoderna för malmletningsundersökningarna och om de anordningar och konstruktioner som har samband med malmletningen,
- 2) undvikandet och minskandet av olägenheter för rensköteln inom det särskilda renskötseområdet,
- 3) säkerställandet av att verksamhet enligt tillståndet inte äventyrar samernas ställning som urfolk inom samernas hembygdsområde och skolternas rättigheter inom skoltområdet enligt skoltlagen,
  - 3.1) säkerställandet av att åtgärder enligt tillståndet inte äventyrar rättsinnehavarnas rättigheter utanför samernas hembygdsområde,
- 4) skyldigheten att redogöra för undersökningsarbeten och undersökningsresultat,
- 5) efterbehandlingsåtgärder och tidpunkten för när anmälan om efterbehandlingsåtgärderna senast ska göras,
- 6) planen för hantering av utvinningsavfall och iakttagandet av den,
- 7) skyldigheten att underrätta den myndighet om undersökningsarbetena som inom sitt behörighetsområde bevakar allmänt intresse,
- 8) tidsplanen för minskning av malmletningsområdets storlek,
- 9) säkerhet enligt 10 kap.,
- 10) andra omständigheter som gäller malmletningen och användningen av malmletningsområdet i syfte att säkerställa att verksamheten inte har följder som är förbjudna i denna lag,
- 11) andra omständigheter som är nödvändiga med avseende på allmänt och enskilt intresse och som har samband med uppfyllandet av tillståndsvillkoren.

I ett gruvtillstånd ska läget och gränserna för det gruvområde och det hjälpområde för gruvan som ska inrättas fastställas med beaktande av vad som föreskrivs i 19, 46 och 47 §. Dessutom ska innehållet i nyttjanderätten och andra särskilda rättigheter som gäller hjälpområdet fastställas i tillståndet. Tillståndsmyndigheten kan göra sådana ändringar i fråga om läget och gränserna för det i ansökan angivna gruvområdet eller hjälpområdet som behövs med beaktande av bestämmelserna i denna lag.

I gruvtillståndet ska en tidsfrist fastställas inom vilken innehavaren av gruvtillståndet ska inleda gruvdrift eller annat sådant förberedande arbete som visar att tillståndshavaren har seriösa avsikter att bedriva egentlig gruvdrift. Tidsfristen kan vara högst tio år räknat från det att tillståndet har vunnit laga kraft.

Gruvtillståndet ska utifrån tillräckliga utredningar innehålla behövliga bestämmelser för att trygga allmänna och enskilda intressen om

1) åtgärder för undvikande eller begränsande av skadliga konsekvenser av gruvdriften och för tryggnad av människors hälsa och den allmänna säkerheten,

2) åtgärder för att säkerställa att det inte förekommer uppenbart slöseri med gruvmineral eller andra icke förnybara naturresurser vid gruvdrift eller att en eventuell framtida användning av gruvan och eventuellt framtida brytningsarbete inte äventyras eller försvåras vid gruvdriften,

3) skyldigheten att redogöra för omfattningen och resultaten av utvinningen av fyndigheten samt för de olägenheter verksamheten medför,

4) minskandet av olägenheter för renskötseln inom renskötselområdet,

5) säkerställandet av att verksamhet enligt tillståndet inte äventyrar samernas ställning som urfolk inom samernas hembygdsområde och skolternas rättigheter inom skoltområdet enligt skoltlagen,

5.1) säkerställandet av att åtgärder enligt tillståndet inte äventyrar minoritetsgruppers rättigheter,

6) de säkerheter som krävs för ersättningar för olägenheter orsakade av gruvdriften med anledning av störningar, insolvens, upphörande med verksamheten och efterbehandlingsåtgärder,

7) tidsfrist för inlämnande av de rapporter som behövs för översyn av tillståndsvillkoren,

8) andra omständigheter som gäller verksamheten enligt gruvtillståndet i syfte att säkerställa att verksamheten inte har följder som är förbjudna i denna lag,

9) andra omständigheter som är nödvändiga med avseende på allmänt och enskilt intresse och som har samband med uppfyllandet av tillståndsvillkoren.

---

55 §

Avgörande av ärenden om förbehållsanmälan (Paragraf som ska strykas)

[Riksdagen bör överväga om praxis med förbehållsanmälan för att få företrädesrätt till malmetning ska slopas. Om detta inte är lämpligt med tanke på allmänt och enskilt intresse bör 55 § formuleras i enlighet med den nya lydelsen i 44 §.]

---

7 kap.

Tillståndsbeslut och beslutets giltighet

58 §

Information om tillståndsbeslut

Tillståndsmyndigheten ska sända sökanden sitt beslut om malmetningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd.

Tillståndsmyndigheten ska sända en kopia av beslutet till dem som särskilt har bett om det och till de kommuner, närings-, trafik- och miljöcentraler och andra myndigheter som delgetts ärendet under handläggningen eller av vilka utlåtande har begärts. En kopia av ett beslut om beviljande av gruvtillstånd ska omedelbart sändas till Strålsäkerhetscentralen och den behöriga lantmäteribrån.

Om beslutet omfattar samernas hembygdsområde eller gäller ett sådant projekt som avses i 38 § 2 mom., ska en kopia av beslutet sändas till sametinget. Om beslutet omfattar skoltområdet ska en kopia av det sändas till skolternas bystämma, och om det omfattar det särskilda renskötselområdet ska en kopia av det sändas till det berörda renbeteslaget.

Information om att beslut meddelas ska av gruvmyndigheten lämnas till dem som har framställt anmärkning i ärendet eller som särskilt har bett om att bli underrättade och till de sakägare som saken särskilt gäller. Om fler än trettio kända personer ska underrättas om beslutet eller om antalet personer är okänt, tillämpas på motsvarande sätt vad som bestäms om information om tillståndsansökan i 40 § 2 mom. Om en samfällighets ickekonstituerade delägarlag ska underrättas om beslutet, tillämpas vad som bestäms om information om tillståndsansökan i 40 § 3 mom.

Om en anmärkningsskrift har undertecknats av flera personer, räcker det att den första undertecknaren får kopian av beslutet eller underrättas om att beslutet meddelas.

Tillståndsmyndigheten ska sörja för att uppgift om beslutet utan dröjsmål och på det sätt som föreskrivs i lagen om offentliga kungörelser offentliggörs av de kommuner vars områden beslutet gäller. Tillståndsmyndigheten ska dessutom publicera uppgift om beslutet i åtminstone en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas av den verksamhet som avses i beslutet, om inte ärendet är av ringa betydelse eller annonsering annars är uppenbart onödigt.

Tillståndsmyndigheten ska sörja för att beslutet om malmetningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd antecknas i det fastighetsdatasystem som avses i lagen om ett fastighetsdatasystem och anslutande informationstjänster (453/2002).

---

60 §

Tidsbegränsning av malmetningstillstånd

Ett malmetningstillstånd är i kraft i högst två år efter det att beslutet har vunnit laga kraft.

När malmetningstillståndets giltighetstid övervägs ska gruvmyndigheten särskilt beakta

- 1) den tid som behövs för att göra upp arbetsplanen,
- 2) åtgärderna för att begränsa och minska de skador och olägenheter som orsakas allmänt eller enskilt intresse. 2)

61 §

Förlängning av malmetningstillståndets giltighetstid

Ett malmletningstillståndets giltighetstid kan förlängas högst två år åt gången så att tillståndet är i kraft sammanlagt högst sex år. Om tillståndsvillkoren eller lagstiftningen ändras ska tillståndet villkoras och behandlas på nytt.

Villkor för en förlängning av malmletningstillståndets giltighetstid är att

- 1) sökanden med stöd av tillförlitliga utredningar har visat att malmletningen har medfört, och att en förlängning av tillståndet med fog kan bedömas medföra, fler samhälleliga, regionekonomiska och lokala fördelar än nackdelar,
- 2) sökanden har lagt fram motiverade förslag till preciserande uppdateringar av de bestämmelser som behövs för att trygga allmänna och enskilda intressen,
- 3) malmletningen har varit effektiv och systematisk,
- 4) det krävs fortsatta undersökningar för att utreda möjligheterna till utvinning av fyndigheten,
- 5) sökanden av tillståndet har fullgjort skyldigheterna enligt denna lag och också tillståndsvillkoren.

62 §

Regelbunden översyn samt tidsbegränsning av gruvtillstånd

Gruvtillstånd beviljas för viss tid. Giltighetstiden ska bestämmas med beaktande av fyndighetens art och omfattning, sökandens förutsättningar att se till att gruvdrift inleds och övriga omständigheter som kommit fram i samband med handläggningen av ansökan. Ett tidsbegränsat gruvtillstånd kan vara i kraft högst åtta år åt gången efter det att tillståndsbeslutet har vunnit laga kraft.

Tillståndsmyndigheten ska se över tillståndsvillkoren åtminstone med fem års mellanrum.

Tillståndsmyndigheten ska uppge översynsintervallet i tillståndet. För att trygga ett nödvändigt allmänt eller enskilt intresse eller av något annat särskilt skäl kan det bestämmas att villkoren i ett gruvtillstånd ska ses över regelbundet.

I samband med översynen ska den utredning av fördelar och nackdelar som ligger till grund för gruvtillståndet uppdateras. Om nackdelarna konstateras ha ökat jämfört med den bedömning som ligger till grund för det ursprungliga tillståndsbeslutet ska nackdelarna så långt det går minskas genom preciseringar

av tillståndsvillkoren. Samtidigt ska kravet på säkerhet justeras så att det motsvarar den nya situationen och bedömningen av miljökonsekvenser och sociala konsekvenser ska uppdateras till underlag för detta.

63 §

Förlängning av gruvtillståndets giltighetstid

Ett gruvtillstånd som är i kraft en bestämd tid kan förlängas så att det gäller högst fem år åt gången enligt vad som fortfarande behövs för utvinning av fyndigheten och med beaktande av andra omständigheter som framkommit i samband med handläggningen av ansökan.

Villkor för en förlängning av gruvtillståndets giltighetstid är att

- 1) fyndigheten har utvunnits effektivt och systematiskt,
- 2) fyndigheten till sin storlek, halt och tekniska egenskaper fortfarande är utvinningsbar,
- 3) tillståndshavaren inte har brutit mot tillståndsvillkoren eller skyldigheterna enligt någon annan lag såsom vattenlagen, miljöskyddslagen och naturvårdslagen,
- 4) det inte finns förutsättningar för att återkalla tillståndet enligt 70 § och förutsättningarna för att ändra tillståndet har beaktats enligt 69 §.

---

66 §

Ansökan om förlängning av tillståndets giltighetstid

Malmletningstillstånd och gruvtillstånd enligt 1–5 punkten, 63 § 2 mom. 1–4 punkten eller 65 § 2 mom. 1–4 punkten. På ansökan tillämpas dessutom på motsvarande sätt vad som föreskrivs om tillståndsansökan i 34 §. För förlängning av guldvaskningstillståndets giltighetstid ska en tillståndsansökan och sådana tillförlitliga utredningar som behövs för tillståndsprövningen lämnas till tillståndsmyndigheten enligt 61 § 2 mom. innan tillståndet förfaller.

Närmare bestämmelser om ansökan om förlängning av tillståndets giltighetstid får utfärdas genom förordning av statsrådet.

67 §

När malmletningstillstånd och guldvaskningstillstånd förfaller

Malmletningstillstånd och guldvaskningstillstånd förfaller när den avtalade tiden löper ut.

Gruvmyndigheten kan besluta att ett malmletningstillstånd och ett guldvaskningstillstånd förfaller, om verksamheten har varit avbruten i minst ett år utan avbrott av orsaker som beror på tillståndshavaren. Ärendet kan väckas på gruvmyndighetens eget initiativ, av kommunen, av en sakägare som orsakas olägenhet eller av en förening eller stiftelse som nämns i 165 §.

Gruvmyndigheten ska besluta att malmletningstillståndet och guldvaskningstillståndet förfaller, om tillståndshavaren gör en ansökan om detta. En tillståndshavare som inte längre avser att bedriva verksamhet enligt tillståndet är skyldig att göra en sådan ansökan.

Om tillståndshavaren ansöker om förlängt malmletningstillstånd eller guldvaskningstillstånd enligt 66 §, gäller den anteckning av tillståndsbeslutet i fastighetsdatasystemet som gjorts med stöd av 58 §, den

säkerhet som ställts med stöd av 107 § och den pantsättning som gjorts med stöd av 174 § fortsatt tills ansökan har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut.

68 §

När gruvtillstånd förfaller

Gruvtillstånd förfaller när den avtalade tiden löper ut.

Tillståndsmyndigheten ska besluta att gruvtillståndet förfaller, om tillståndshavaren inte inom den tidsfrist som anges i gruvtillståndet har inlett gruvdrift eller påbörjat annat sådant förberedande arbete som visar att tillståndshavaren har allvarliga avsikter att bedriva egentlig gruvdrift. Tillståndsmyndigheten ska också besluta att gruvtillståndet förfaller, om gruvdriften eller de förberedande arbetena av orsaker som är beroende av tillståndshavaren har varit avbrutna i minst fyra år utan avbrott eller gruvdriften faktiskt kan anses ha upphört. Ärendet kan väckas på tillståndsmyndighetens eget initiativ, av kommunen, av en sakägare som orsakas olägenhet eller av en förening eller stiftelse som nämns i 165 §.

Tillståndsmyndigheten kan emellertid i en situation som avses i 2 mom. högst två gånger skjuta upp den tidpunkt då gruvtillståndet upphör att gälla och fastställa en ny tidsfrist inom vilken gruvdrift ska inledas eller återupptas. Tidpunkten för när tillståndet förfaller kan skjutas upp med högst sex år sammanlagt. Innehavaren av gruvtillstånd ska innan gruvtillståndet förfaller till tillståndsmyndigheten ge in en ansökan och i den ange orsaken till att tidsfrist bör beviljas samt en plan för inledande eller återupptagande av gruvdrift. Ett villkor för att ansökan ska godkännas är att den orsak som sökanden uppger kan anses motiverad och planen tillräckligt detaljerad och att beslutet inte medför oskälig olägenhet för allmänt eller enskilt intresse. Närmare bestämmelser om ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Tillståndsmyndigheten ska dessutom besluta att gruvtillståndet förfaller, om gruvområdet inte tillhör tillståndshavaren eller tillståndshavaren inte tagit det i besittning i enlighet med 82 § inom fem år från det att tillståndet beviljades eller om tillståndshavaren ansöker om detta. En tillståndshavare som inte längre avser att bedriva gruvdrift är skyldig att lämna in en sådan ansökan.

69 §

Ändring av tillstånd

Tillståndsmyndigheten ska på eget initiativ eller på ansökan av den myndighet som inom sitt behörighetsområde bevakar allmänt intresse eller av en sakägare som orsakas olägenhet ändra ett malmetningstillstånd, ett gruvtillstånd och ett guldvaskningstillstånd, om

1) verksamheten har följder som är förbjudna i denna lag,

de skadliga konsekvenserna av verksamheten eller villkoren i andra tillstånd som krävs för verksamheten väsentligt avviker från vad som bedömts vid tillståndsprövningen. 2)

Gruvmyndigheten ska när den godkänner överföringen av ett guldvaskningstillstånd i enlighet med 73 § samtidigt se över tillståndsvillkoren och det beslut om nödvändigheten av byggandet som framgår av tillståndet, om detta behövs på grund av att mottagarens förutsättningar att bedriva verksamhet enligt tillståndet väsentligt avviker från den tidigare tillståndshavarens.

En innehavare av malmetningstillstånd ska söka ändring av tillståndet, om arbetsplanen ändras eller kompletteras så att tillståndsvillkoren behöver ses över. Tillståndshavaren kan dessutom söka ändring av

malmletningstillståndet för översyn av tillståndsvillkoren, om verksamheten enligt tillståndet behöver ändras.

En innehavare av gruvtillstånd ska söka ändring av tillståndet, om gruvområdet eller hjälpområdet för gruvan eller delar av dessa inte längre är nödvändiga på det sätt som avses i 19 § eller om det i gruvdriften sker en förändring som innebär att tillståndsvillkoren behöver ses över.

En innehavare av guldvaskningstillstånd ska söka ändring av tillståndet, om det i fråga om guldvaskningsåtgärdernas antal, art eller tidsplan sker en förändring som innebär att tillståndsvillkoren behöver ses över. Guldvaskaren kan dessutom söka ändring av guldvaskningstillståndet när förutsättningarna för byggande kan omvärderas.

På en ansökan om ändring av tillstånd tillämpas på motsvarande sätt vad som föreskrivs om tillståndsansökan i 34 §.

70 §

Återkallelse av tillstånd

Tillståndsmyndigheten ska på eget initiativ eller på ansökan av den myndighet som inom sitt behörighetsområde bevakar allmänt intresse eller av en sakägare som orsakas olägenhet eller av en förening eller stiftelse som nämns i 165 § återkalla ett malmletningstillstånd, ett gruvtillstånd och ett guldvaskningstillstånd, om

- 1) det i ansökan eller dess bilagor har lämnats felaktiga eller bristfälliga uppgifter som väsentligt har påverkat förutsättningarna för beviljande av tillståndet eller tillståndsprövningen i övrigt,
- 2) tillståndshavaren inte längre uppfyller förutsättningarna för beviljande av tillstånd,
- 3) tillståndshavaren har försummat eller brutit mot en skyldighet eller begränsning enligt denna lag eller mot tillståndsvillkoren,
- 4) verksamheten har följder som är förbjudna i denna lag,
- 5) de skadliga konsekvenserna av verksamheten eller riskerna för skadliga konsekvenser väsentligt avviker från vad som bedömts vid tillståndsprövningen eller är oskäliga på annat sätt,

Om bristerna, förseelserna eller försummelseerna kan rättas till eller om de är försumbara, ska tillståndsmyndigheten innan den fattar ett beslut enligt 1 mom. 2 eller 3 punkten för tillståndshavaren i fråga förelägga en tidsfrist inom vilken bristen, förseelsen eller försummelsen ska rättas till.

71 §

Gruvområdesinlösningstillstånds giltighet

Ett gruvområdesinlösningstillstånd är i kraft en bestämd tid efter det att tillståndet vunnit laga kraft med iakttagande på motsvarande sätt av vad som föreskrivs om gruvtillstånds giltighet i 62 §.

Statsrådet kan bevilja förlängning av giltighetstiden för ett gruvområdesinlösningstillstånd som gäller för en bestämd tid så att det gäller för en bestämd tid, iakttagande på motsvarande sätt av vad som föreskrivs om förlängning av gruvtillstånds giltighetstid i 63 §. För förlängning av tillståndets giltighetstid ska en tillståndsansökan och sådana tillförlitliga utredningar som behövs för tillståndsprövningen lämnas till

statsrådet innan tillståndet förfaller. På ansökan tillämpas på motsvarande sätt vad som i 35 § föreskrivs om ansökan som gäller gruvområdesinlösningstillstånd. Närmare bestämmelser om ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Ett gruvområdesinlösningstillstånd förfaller när den avtalade tiden löper ut. Tillståndet förfaller också, om gruvtillstånd inte beviljas eller om det förfaller eller återkallas. Om gruvtillståndet ändras så att gruvområdets areal minskar, förfaller också gruvområdesinlösningstillståndet på motsvarande sätt för de områden som inte längre hör till gruvområdet.

Statsrådet ska besluta att inlösningstillståndet förfaller, om tillståndshavaren ansöker om detta hos statsrådet.

---

73 §

Överföring av tillstånd

Ett malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd ska behandlas på nytt om det överförs till en annan verksamhetsutövare än den som ursprungligen beviljats det. Om verksamhetsutövaren byts ut ska den nya verksamhetsutövaren söka tillstånd för den verksamhet som pågår inom projektet vid den tidpunkt då verksamhetsutövaren byts ut. Den nya verksamhetsutövaren ska uppfylla kraven enligt denna lag. Mottagaren av ett överfört gruvtillstånd som gäller utvinning av uran eller torium ska dessutom ha tillstånd att bedriva gruvdrift enligt kärnenergilagen.

Tillståndshavaren kan ansöka om överföring av tillståndet genom ansökan hos gruvmyndigheten. I ansökan ska en med tanke på överföringen behövlig och tillförlitlig redogörelse ges om mottagaren och om andra omständigheter som är betydande med tanke på handläggningen av överföringen. Till ansökan ska behövliga myndighetsintyg, registerutdrag och motsvarande handlingar fogas genom vilka uppgifterna i ansökan och mottagarens samtycke verifieras. Närmare bestämmelser om ansökan får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Gruvmyndigheten ska också inhämta utlåtanden för tillståndsprövning från de sakägare som berörs av tillståndet.

I samband med överföringsbeslutet ska gruvmyndigheten uppdatera de tillståndsvillkor som behövs för att trygga allmänna och enskilda intressen och påföra den nya rättsinnehavaren ett justerat krav på säkerhet och en konkursfond för skador orsakade av projektet, en konkurssituation och efterbehandlingsåtgärder.

Gruvmyndigheten kan avslå en ansökan om malmletningstillstånd, guldvaskningstillstånd och överföring av gruvtillstånd på de grunder som nämns i 46, 47 och 48 § i denna lag och någon annanstans i denna lag.

När gruvmyndigheten har godkänt överföringen av ett gruvtillstånd ska motsvarande ändring av tillståndshavaren antecknas i gruvområdesinlösningstillståndet.

74 §

Meddelande av beslut om överföring av tillstånd och information om detta

På meddelande av beslut om överföring av malmletningstillstånd, gruvtillstånd och guldvaskningstillstånd tillämpas vad som föreskrivs om meddelande av tillståndsbeslut i 57 §.

Gruvmyndigheten ska sända beslutet till sökanden och en kopia av det till mottagaren. En mottagare av ett överfört malmletningstillstånd ska utan dröjsmål skriftligen underrätta ägarna av fastigheter inom malmletningsområdet och andra sakägare inklusive de som orsakats olägenhet, och en mottagare av ett överfört gruvtillstånd ska utan dröjsmål skriftligen underrätta ägarna av fastigheter inom gruvområdet och andra sakägare inklusive de som orsakats skada.

Gruvmyndigheten ska offentliggöra uppgift om beslutet i åtminstone en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas av verksamheten enligt beslutet.

Gruvmyndigheten ska sörja för att uppgift om beslutet utan dröjsmål och på det sätt som föreskrivs i lagen om offentliga kungörelser offentliggörs av de kommuner vars områden beslutet om överföringen av tillstånd gäller.

Gruvmyndigheten ska informera tillståndshavaren, mottagaren och sakägarna inklusive de som orsakats olägenhet om överföringen av ett gruvområdesinlösningstillstånd.

75 §

Meddelande av förbehållsbeslut och information om detta (Paragraf som ska strykas)

[Riksdagen bör överväga om praxis med förbehållsanmälan för att få företrädesrätt till malmletning ska slopas. Om detta inte är lämpligt med tanke på allmänt och enskilt intresse bör 75 § formuleras i enlighet med den nya lydelsen i 44 §.]

76 §

Förbehållsbesluts giltighet (Paragraf som ska strykas)

[Riksdagen bör överväga om praxis med förbehållsanmälan för att få företrädesrätt till malmletning ska slopas. Om detta inte är lämpligt med tanke på allmänt och enskilt intresse bör 76 § formuleras i enlighet med den nya lydelsen i 44 §.]

III AVDELNINGEN

GRUVFÖRRÄTTNING, ERSÄTTNINGAR OCH SÄKERHETER

8 kap.

Gruvförrättning och ersättningar i samband med den

9 kap.

Ersättningar och skatter som ska betalas i samband med malmletning, gruvdrift och guldvaskning

99 §

Malmletningsersättning

En innehavare av malmletningstillstånd ska betala ägarna av fastigheter inom malmletningsområdet en årlig ersättning (malmletningsersättning).

Det årliga beloppet av malmletningsersättningen per fastighet är

- 1) minst 40 euro per hektar för de två första åren av malmletningstillståndets giltighetstid,
  - 2) minst 80 euro per hektar för det tredje och det fjärde året av malmletningstillståndets giltighetstid,
- minst 100 euro per hektar för det femte och det sjätte året av malmletningstillståndets giltighetstid,

Malmletningsersättningen för det första året ska betalas senast den 30 dagen efter det att malmletningstillståndet har vunnit laga kraft. För de följande åren ska ersättning betalas vid samma tidpunkt.

Bestämmelser om malmletningsavgift till staten och andra ersättningar som gäller malmletning får utfärdas särskilt genom förordning av statsrådet.

Bestämningsgrunderna för de ifrågavarande avgifterna fastställs genom förordning av statsrådet.

100 §

Brytningsavgift, gruvmineralskatt och avgifter

En innehavare av gruvtillstånd ska betala en årlig ersättning som baserar sig på brytningsvolymen (brytningsavgift) och är minst 50 cent för varje ton utvunnen marksubstans, samt en ersättning som baserar sig på det ekonomiska värdet av gruvmineralen (gruvmineralskatt).

Gruvmineralskatten uppgår till minst 12,0 procent av det beräknade värdet av de producerade gruvmineralen. Vid beräkningen av värdet beaktas det årliga genomsnittspriset för gruvmineralen.

Brytningsavgiften, som baserar sig på utvinningsvolymen, och gruvmineralskatten ska betalas till fonden för miljöolägenheter. Syftet med fonden är att bygga upp kapital på lång sikt. Medel ur fonden för gruvdrift får anvisas för stöd och ersättningar på lokal och regional nivå. Bestämningsgrunderna för de ifrågavarande avgifterna fastställs genom förordning av statsrådet.

Till markägarna betalas minst 0,2 procent av det beräknade värdet av gruvmineral i den metallmalm som brutits och utvunnits under ett år; vid beräkningen beaktas det genomsnittliga priset under året på de utvunna metallerna i malmen och det genomsnittliga värdet under året på de övriga produkter som utvunnits ur malmen.

Om gruvdriften medför skadeverkningar på ett större område än det som reserverats för driften, är innehavaren av gruvtillståndet skyldig att betala skälig ersättning för den förorsakade skadan till fastighetsägarna och näringsidkarna i närområdet. Skadans storlek uppskattas i samband med beviljande av gruvtillstånd. Närmare bestämmelser om ersättningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Dessutom betalas till markägarna en årlig brytningsersättning på 150 euro per fastighet och hektar.

Närmare bestämmelser om grunderna för fastställande av ersättning, om betalningssystemet och om de uppgifter som ska lämnas till gruvmyndigheten för fastställande av ersättning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om tillståndsmyndigheten har skjutit upp den tidpunkt då gruvtillståndet upphör att gälla i enlighet med 68 § 3 mom., är den ersättning som avses i 2 mom. i denna paragraf 2 100 euro per hektar (förhöjd ersättning) tills gruvdrift inleds eller återupptas.

Skyldighet att betala brytningsersättning uppkommer när gruvtillståndet har vunnit laga kraft. Skyldighet att betala förhöjd ersättning uppkommer när beslutet om ny tidpunkt för inledande av gruvdrift eller tidsfristen för fortsättande av verksamheten har vunnit laga kraft.

Innehavaren av gruvtillstånd ska till gruvmyndigheten lämna in uppgifterna för fastställande av brytningsersättning och brytningsavgift senast den 15 februari följande år. Gruvmyndigheten fastställer årligen genom sitt beslut brytningsersättningens storlek.

Brytningsersättningen ska betalas senast den 30 dagen efter det att gruvmyndighetens beslut om ersättningen har vunnit laga kraft.

Närmare bestämmelser om ansökan om fastställande och justering av brytningsersättningen, grunderna för fastställande av ersättningen och de uppgifter som ska lämnas till gruvmyndigheten för fastställandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

---

106 §

Hur överföring av tillstånd inverkar på ersättningsskyldigheten

I ett beslut om överföring av tillstånd ska det finnas en specifikation av den ersättningsskyldighet som uppkommer genom den föregående tillståndshavarens verksamhet och den ersättningsskyldighet som påförs den nya tillståndshavaren när denna fortsätter verksamheten.

107 §

Säkerhet för malmetning och guldvaskning

En innehavare av malmetningstillstånd och en guldvaskare ska ställa säkerhet för ersättning av eventuell skada och olägenhet och för genomförande av efterbehandlingsåtgärder, varvid verksamhetsområdets särdrag, de risker som miljöskadliga mineral har för vattendrag samt tillståndsvillkoren för verksamheten och tillståndssökandens soliditet ska beaktas.

108 §

Säkerhet för avbrytande och avslutande av gruvdriften samt konkursfondsavgift

En innehavare av gruvtillstånd ska för avbrytande av gruvdriften, betalningsoförmögenhet och avslutande åtgärder och efterbehandlingsåtgärder i samband med nedläggning av driften ställa säkerhet som är tillräcklig med beaktande av gruvdriftens art och omfattning under hela den planerade driftstiden, de risker som miljöskadliga mineral och anrikningskemikalier medför, tillståndsvillkoren för verksamheten och de säkerheter som krävs med stöd av någon annan lag.

Verksamhetsutövaren ska dessutom betala en årlig konkursfondsavgift till en särskilt inrättad konkursfond för situationer där företag i branscher som är förknippade med miljörisker går i konkurs.

Den årliga konkursfondsavgiften fastställs särskilt genom förordning av statsrådet. Konkursfondsavgift ska erläggas från det år då drift enligt gruvtillståndet inleds.

Med medel ur fonden täcks vid behov kostnaderna för konkurser, i det fall att säkerheten inte täcker kostnaderna för att förhindra säkerhets- och miljöskador.

Bestämmelserna i paragrafen kan specificeras genom förordning av statsrådet.

109 §

Förfarande för ställande av säkerhet

Tillståndsmyndigheten bestämmer säkerhetens art och storlek i tillståndet.

Säkerheten ska täcka eventuella åtgärder som också på lång sikt förhindrar skador som är förbjudna eller tillståndspliktiga enligt vattenlagen, naturvårdslagen eller miljöskyddslagen, eller sådan förorening, sådana rättskränkningar eller överträdelser av miljökvalitetsnormerna som avses i dessa lagar, inklusive normerna i förordning 1022/2016 och kvalitetsnormerna för grundvatten.

Säkerhetens storlek ska vid behov justeras när gruvtillståndet ses över i enlighet med 62 §, malmletningstillståndet, gruvtillståndet eller guldvaskningstillståndet ändras i enlighet med 69 § eller tillståndens giltighet förlängs i enlighet med 61, 63 eller 65 §.

Säkerheten ska ställas hos gruvmyndigheten, som ska övervaka ersättningstagarens intresse vid ställandet av säkerhet och vid behov vidta åtgärder i ärenden som gäller förvandling av säkerheten till pengar och fördelning av tillgångarna.

---

120 §

Beredskap för att avsluta gruvdriften

Den som bedriver gruvdrift ska vid planeringen och anläggandet av en gruva och vid gruvdriften beakta att gruvdriften ska kunna avslutas och gruvan stängas på ett säkert sätt, varvid verkningarna på miljön och människors hälsa på såväl kort som lång sikt ska beaktas.

---

143 §

Iståndsättning av området

Den som bedriver gruvdrift ska senast två år efter det att gruvdriften upphört försätta gruvområdet och hjälpområdet för gruvan i det skick som den allmänna säkerheten kräver, sörja för att de iståndsätts, snyggas upp och anpassas till landskapet samt vidta de åtgärder som fastställts i gruvtillståndet och gruvssäkerhetstillståndet. När gruvdriften avslutats får området inte ens efter lång tid eller när förhållandena förändras medföra skadliga verkningar för miljön.

144 §

Bortskaffande av brutna gruvmineral och av byggnader och konstruktioner

Den som bedriver gruvdrift får hålla kvar gruvmineral som brutits i gruvan, inklusive deponier för reststen och dumpningar, samt byggnader och konstruktioner, inklusive dagbrott, tunnelymningar och andra gropar eller öppningar, ovan jord i två år efter det att gruvdriften upphört. Efter detta övergår de utan ersättning till fastighetsägaren, som kan kräva att de bortskaffas på verksamhetsutövarens bekostnad.

Fastighetsägaren har också rätt att innan gruvdriften inleds förbjuda deponier för gruvmineral, inklusive reststen och dumpningar, samt byggnader och konstruktioner, inklusive dagbrott, tunnelymningar och andra gropar eller öppningar, och kräva att verksamhetsutövaren restaurerar markområden som riskerar rasa eller är förorenade i det område som återgår till fastighetsägaren samt har rätt att kräva att områden helt återställs i ursprungligt tillstånd och så att det kan användas för det ursprungliga ändamålet. Gruvmyndigheten eller gruvförrättningen måste då fastställa heltäckande säkerhet för utförandet av dessa arbeten.

---

150 §

Skyldighet till övervakning och till att vidta korrigerande åtgärder

Efter avslutad gruvdrift svarar den som bedriver gruvdrift i enlighet med bestämmelserna i gruvtillståndet eller beslutet om upphörande av gruvdrift fortfarande för övervakningen av gruvområdet och hjälpområdet för gruvan, för de korrigerande åtgärder som behövs och för kostnaderna för dem. Verksamhetsutövaren har rätt att få tillträde till gruvområdet och hjälpområdet för gruvan för att kunna fullgöra dessa skyldigheter.

Den som bedriver gruvdrift ska underrätta gruvmyndigheten om alla betydande skadliga konsekvenser för den allmänna säkerheten som upptäckts vid övervakningen och omedelbart vidta de korrigerande åtgärder

som behövs. Gruvmyndigheten får ålägga verksamhetsutövaren att vidta nödvändiga korrigerande åtgärder.

Om det inte längre finns någon som bedriver gruvdrift eller den som bedriver gruvdrift inte kan nås eller förmås att fullgöra sina skyldigheter, och gruvområdet eller hjälpområdet för gruvan behöver övervakas av orsaker som har samband med allmän säkerhet, svarar innehavaren av området för övervakningen och de behövliga korrigerande åtgärderna. Innehavaren av området svarar för detta dock bara i det fallet att innehavaren känt till eller borde ha känt till områdets tillstånd vid anskaffningen och ansvaret för övervakningen och de behövliga korrigerande åtgärderna inte är uppenbart oskäligt. När ansvaret inte kan läggas på innehavaren av området eller när det gäller ett område vars besittnings- och nyttjanderätt med stöd av 149 § har återgått till fastighetsägaren, svarar dock gruvmyndigheten för övervakningen och de korrigerande åtgärderna.

Om verksamhetsutövaren försätts i konkurs svarar den tillstånds- och tillsynsmyndighet som anges i denna lag för att restaureringen och andra åtgärder som anknyter till avslutandet av driften verkställs med resurser ur den konkursfond som förvaltas av den myndighet som anges i denna lag.

---

156 §

Åtgärdande av en förseelse eller försummelse

Gruvmyndigheten kan

- 1) förbjuda den som bryter mot denna lag eller bestämmelser utfärdade med stöd av den att fortsätta med eller upprepa det förfarande som bryter mot bestämmelserna eller föreskrifterna,
- 2) ålägga den som bryter mot denna lag eller en bestämmelse som utfärdats med stöd av den att uppfylla sin skyldighet.

Gruvmyndigheten kan dessutom förbjuda användningen av sådana utrustningar eller anordningar i gruva som anses medföra ett allvarligt hot mot miljön eller människors hälsa eller säkerhet samt ålägga den som bedriver gruvdrift att inom en utsatt tid utföra de reparationer som krävs.

Om gruvmyndigheten konstaterar att den gruvsäkerhetsansvarige sköter sin uppgift bristfälligt så att gruvsäkerheten kan hotas, kan myndigheten ålägga den som bedriver gruvdrift att utse en ny säkerhetsansvarig som uppfyller kompetenskraven.

---

162 § (7.8.2015/1005)

Sökande av ändring i gruvmyndighetens beslut

Ett beslut av gruvmyndigheten får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat föreskrivs. Behörig förvaltningsdomstol är Vasa förvaltningsdomstol.

Besvär över en avgift som tas ut för gruvmyndighetens beslut anförs på samma sätt som besvär över huvudsaken.

---

167 §

Sökande av ändring i beslut som fattats vid gruvförrättning

Beslut som fattats vid en gruvförrättning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Behörig förvaltningsdomstol är Vasa förvaltningsdomstol.

168 §

Verkställbarhet av beslut

Åtgärder som grundar sig på malmletningstillstånd eller guldvaskningstillstånd får inledas när tillståndsbeslutet har vunnit laga kraft och den säkerhet som fastställts i tillståndet har ställts. En åtgärd som förutsätter tillstånd som krävs någon annanstans i lagstiftningen får dock inte inledas förrän beslutet om tillståndet har vunnit laga kraft eller rätt att inleda verksamhet har beviljats av den myndighet som är behörig i saken.

Åtgärder som grundar sig på gruvtillstånd får inledas när

- 1) beslutet om gruvtillstånd har vunnit laga kraft; en förutsättning för beviljande av gruvtillstånd är att tillstånd för gruvdrift enligt gruvlagen och annan lagstiftning har beviljats gruvprojektet,
- 2) de villkor i gruvtillståndet som gäller inledande av åtgärder har uppfyllts,
- 3) det inlösningsbeslut som avses i 84 § har vunnit laga kraft och de slutliga ersättningar som i beslutet ålagts tillståndshavaren är betalda,
- 4) säkerhet har ställts i enlighet med vad som bestäms i gruvtillståndet,
- 5) de tillstånd som är viktiga för en viss åtgärd och som krävs någon annanstans i lag har vunnit laga kraft.

Anläggande av gruvan eller produktionsverksamhet får inte inledas förrän gruvssäkerhetstillståndet har vunnit laga kraft.

169 §

Verkställighet av beslut trots att ändring söktes

Gruvmyndigheten kan av grundad anledning på begäran av sökanden i ett beslut som gäller förlängning av malmletningstillståndets giltighetstid eller gruvtillstånd eller gruvssäkerhetstillstånd fastställa att de åtgärder som specificerats i tillståndet får inledas med iakttagande av tillståndsbeslutet trots att ändring har sökts. Det ovan sagda gäller inte gruvtillstånd för utvinning av uran eller torium.

En förutsättning för verkställighetsförordnandet är att verkställigheten inte gör ändringssökandet onödigt och att sökanden ställer den säkerhet som gruvmyndigheten fastställt för att till fullt belopp ersätta och korrigera de förluster av förmåner och de kostnader som kan föranledas av att tillståndsbeslutet upphävs eller tillståndsvillkoren ändras. På säkerheten tillämpas på motsvarande sätt vad som föreskrivs i 10 kap. I fråga om gruvtillstånd och gruvssäkerhetstillstånd är en förutsättning för fastställelsen dessutom att gruvområdet och hjälpområdet för gruvan har tagits i besittning av tillståndshavaren i enlighet med 82 §, om dessa områden inte hör till tillståndshavaren.

Gruvmyndigheten kan besluta om fastställelse enligt 1 mom. på samma villkor inom förloppet av besvärstiden eller på separat ansökan inom 14 dagar efter utgången av besvärstiden. På handläggningen av ansökan tillämpas bestämmelserna i 37—40 och 42 § om handläggning av tillståndsansökan. På beslutet tillämpas vad som föreskrivs i 56 § 1 mom. om innehållet i tillståndsbeslut, i 57 § om meddelande av tillståndsbeslut och i 58 § om information om tillståndsbeslut. Gruvmyndigheten ska dessutom omedelbart sända en kopia av beslutet till den förvaltningsdomstol som saken berör och till dem som sökt ändring. Den som har anfört besvär över tillståndsbeslutet kan hos förvaltningsdomstolen yrka upphävande eller ändring av fastställelsen utan att särskilt behöva överklaga det.

Fullföljdsdomstolen kan med anledning av besvär upphäva den fastställelse som avses i 1 och 3 mom. eller ändra den eller även i övrigt förbjuda verkställigheten av ett i 1 och 3 mom. avsett beslut. Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som gäller verkställighet får överklagas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast i samband med huvudsaken.

En innehavare av malmletningstillstånd ska betala malmletningsersättning senast den 30 dagen efter det att gruvmyndigheten har meddelat fastställelse enligt 1 eller 3 mom. På malmletningsersättningen tillämpas i övrigt 99 §. Skyldighet att betala brytningsersättning uppkommer när gruvmyndigheten har meddelat fastställelse enligt 1 eller 3 mom. På brytningsersättningen tillämpas i övrigt 100 §.

VII AVDELNINGEN

SLUTBESTÄMMELSER

19 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Paragrafens nummer bestäms under lagstiftningsarbetet.

Ikraftträdande

Om ikraftträdandet av denna lag föreskrivs särskilt genom lag, om inte annat föreskrivs nedan.

Justeringarna av övergångsbestämmelsen gäller redan startade projekt. Vid utformningen av övergångsperioderna beaktas grundlagens bestämmelser om egendomsskydd och näringsfrihet.

Ändringarna i 1 § träder i kraft genast, med undantag av 1 mom., för vilken en skälig övergångsperiod föreskrivs genom en separat lag.

Ändringarna i 4–8, 11, 14–16 och 40 § träder i kraft samtidigt som lagreformen träder i kraft.

Ändringarna i 9, 13, 17–19, 32–34, 43, 45–50, 50 a, 51, 52, 58, 60–63, 66–71, 73, 74, 99, 100, 106–109, 120, 143, 150, 156, 162 och 167–169 § tillämpas genast på alla de projekt som de juridiskt kan tillämpas på. I fråga om andra projekt tillämpas dessa paragrafer genast när det är juridiskt möjligt.

Lagens 44, 55, 75 och 76 § upphävs genast. I fråga om gällande reserveringar tillämpas en så kort övergångsperiod som juridiskt sett är möjligt.

För de övriga paragrafernas övergångsbestämmelser föreslås en särskild ikraftträdandelag. I införandelagen beaktas vid utformningen av övergångsperioderna grundlagens bestämmelser om egendomsskydd och näringsfrihet.

Andra ändringar i lagstiftningen:

I enlighet med riksdagens beslut
ändras

Statsrådets förordning om utvinningsavfall 190/2013

Till 8 § i förordningen fogas:

Stenmaterial eller gruvavfall som ger upphov till surt lakvatten eller dränage av farliga ämnen och som inte klassificeras som permanent får inte slutförvaras genom kapsling på markytan eller så att avfallet utgör en fara för grundvatten. Med kapsling avses skyddande av avfall med täta strukturer, till exempel bentonit eller plast.

Som avfall som ger upphov till surt lakvatten räknas avfall som potentiellt kan bilda syra, i synnerhet om dess svavelhalt överstiger 0,1 procent. Stenmaterial och gruvavfall som potentiellt är syrabildande har en neutraliseringspotentialskvot, definierad som kvoten mellan neutraliseringspotentialen och syrapotentialen och fastställd genom den statistiska testmetoden EN 15875, som är högst 3,

Statsrådets förordning om utvinningsavfall 190/2013

Till 8 § i förordningen fogas:

Fast eller slamartat utvinningsavfall eller utvinningsavfall i vätskeform får inte släppas ut och lakvatten eller annat avfallsvatten får inte ledas ut i vattendrag så att de miljökvalitetsnormer som avses i statsrådets förordning om ämnen som är farliga och skadliga för vattenmiljön (1022/2006) överskrids eller att miljökvalitetsnormen enligt bilaga 6 överskrids eller så att det medför betydande förstöring av vattendrag på det sätt som föreskrivs i 50 § 2 mom. i miljöskyddslagen.

I en tabell i bilaga 6 ska med metoderna i EU:s vattenramdirektiv fastställas miljökvalitetsnormer för de skadliga ämnen från gruvor för vilka det inte finns EU-kvalitetsnormer i Finland, inklusive, grundämnen, föreningar och tungmetaller, till exempel antimon, arsenik, barium, bor, silver, koppar, krom, kobolt, zink, tallium, uran, torium, vanadin; aluminium, järn och mangan; litium, strontium, beryllium, rubidium, cesium, cerium, yttrium, lantan, neodym; fluorider, klorider, jodider, sulfater, sulfider, koldisulfider, cyanider, ammoniumjoner, nitrat, nitrit, fosfat; anrikningskemikaliser, särskilt xantater, flockulanter och joniska polymerer; radioaktiva dotterämnen till uran och torium.

Vattenlag 587/2011

3 kap.

3 §

Vattenhushållningsprojekt som alltid är tillståndspliktiga, ny punkt:

12) Gruvor

Motivering: tunnelgruvor och dagbrott har alltid avsevärt mer allvarliga konsekvenser för yt- och grundvatten är åtskilliga andra projekt i förteckningen och omfattar nästan alltid de konsekvenser som avses i 3 kap. 2 §.

Miljöskyddslag 527/2014

Precisering av bilaga 1 "Tillståndspliktiga verksamheter":

Tabellens 7 punkt, Malm- eller mineralbrytning eller tagande av marksubstanser och torv:

Gruvdrift och maskinell guldgrävning, malmletning i berggrund genom borrhning eller grävning eller grävning av mer än 5 kubikmeter marksubstans i ett område där det förekommer upplösning av skadliga ämnen i marken eller risk för det, provbrytning av malm

b) Anläggningar för anrikning eller provanrikning av malmer eller mineraler

113 §

Till bestämmelserna om utvinningsavfall fogas följande:

Ett miljötillstånd som gäller utvinning och ett beslut som meddelas med anledning av en anmälan enligt 119 § ska förenas med behövliga villkor om utvinningsavfall samt om en plan för hantering av utvinningsavfall från verksamheten och iakttagande av planen.

Planen för hantering av utvinningsavfall ska kungöras och behandlas som en del av miljötillståndet eller en sådan anmälan som avses i 119 §. I planen för hantering av avfall och de delar av tillståndet som gäller planen ska uppges de uppgifter som krävs enligt statsrådets förordning om utvinningsavfall (190/2013) och genom tillståndsbestämmelserna ska det säkerställas att allt utvinningsavfall har stabiliserats permanent så att de inte ger upphov till skada ens efter lång tid. Om avfallet skulle eller skulle kunna ge upphov till ringa ansvar för tillsyn, reparation, avlägsnande av träd, skada för allmänna eller enskilda intressen, vattenbehandling eller annat ens efter lång tid, ska för detta ansvar reserveras heltäckande och berättigad säkerhet för hela den tid påverkan pågår.

115 §

Deponier för utvinningsavfall som medför risk för storolycka

Till 115 § fogas följande underpunkter:

115a

Tillstånd för inledande av verksamhet utan laga kraft beviljas inte för tillstånd som gäller gruvor, stora ändringar såsom utloppsrör, produktionsökning på 30 procent och deponier på över 5 hektar och inte heller för deponier med långvariga eller betydande farliga egenskaper.

115b

Ersättning av miljöskador påförs av tillståndsmyndigheten också i de fall där det pågår en process enligt strafflagen. Ersättningen betalas av den som orsakat skadan eller av en med denna jämförbar part, till exempel gruvbolagets moderbolag, som utövar makten i gruvbolaget, eller av den som övertagit gruvverksamheten inklusive den som vid en konkurs köpt gruvrättigheterna och miljötillståndsrättigheterna. Bestämmelser om ersättning finns i lagen om ersättning för miljöskador.

Ersättningarna ska täcka de miljöskador som uppstått.

Lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning 252/2017

Bilaga 1, Projektförteckning

Till punkt 2 om tagande och bearbetning av naturtillgångar fogas följande:

- a) brytning, anrikning och bearbetning av metallhaltiga malmer eller andra gruvmineraler,
  - i) om den totala mängd som lösgörs är minst 50 000 ton och inte överskrider normerna i statsrådets förordning om utvinningsavfall (190/2013) eller
  - ii) om den totala mängd som lösgörs är minst 500 ton som överskrider normerna i statsrådets förordning om utvinningsavfall (190/2013) eller
  - iii) om den minsta totala mängden sulfidsvavel i den berggrund som bryts överskrider 500 kg eller om berggrunden har en annan betydande farlig egenskap, såsom förekomst av fibrösa asbestmineral eller radioaktiva ämnen; eller dagbrott vars areal överskrider 0,5 hektar.

Motivering: 550 000 ton per år har varit en oproportionerligt stor mängd jämfört med andra projekt, 50 000 ton per år är deponigränsen och 5 000 ton är gränsen för farligt avfall i deponier. Mängden har varit mycket mindre till och med vid grustäkt (200 000 ton). Gruvor är förknippade med risk för tungmetaller och sura gruvdränage. Gruvan i Särkilampi i Leppävirta har medfört avsevärda problem i form av 38 000 ton avfall innehållande svavel med en halt av cirka 1 procent, och gruvan i Kiisula i Tipasjärvi utanför Sotkamo har gett motsvarande avfall från brytning av cirka 3 000 ton. Dagbrott på över 0,5 hektar är av avsevärd storlek och förorsakar miljörisiker även om de mängder som lösgörs är små.

Marktäktslagen 555/1981

Ändringsbehoven gällande i synnerhet bergbrott och täktområden för stenmaterial bör bedömas.

Motivering: Genom lagen förbättras i synnerhet kommunernas, kommunmedlemmarnas och markägarnas möjligheter att påverka beviljandet av malmletningstillstånd och gruvstillstånd. Behoven av ändringar i marktäktslagen ska bedömas i relation till den här lagstiftningen.

Motivering

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Syftet med de föreslagna ändringarna i gruvlagen är att förbättra gruvsektorns legitimitet i samhället och möjligheterna till lokal social koncession samt att främja hållbar områdesanvändning. Ändringarna är avsedda att garantera en ekologiskt och samhälleligt hållbar gruvdrift.

Förfarandet för att trygga allmänna och enskilda intressen förbättras. Projekt som omfattas av gruvlagen orsakar mindre risker för miljön, sakägarna och samhället tack vare att kriterierna för tillståndsansökningar preciseras och kraven på dokumentation i ansökningarna höjs. De skador som malmletningen och gruvdriften orsakar ersätts också mer rättvist än tidigare.

Avsikten är att samhället ska få ersättning för användningen av mineral. För den som bedriver gruvdrift bestäms en ersättning som bygger på brytningsvolymen och en skatt som bygger på det beräknade värdet av gruvmineralen. Gruvmineral blir statlig egendom.

Gruvmyndighetens roll som opartisk myndighet enligt 1 § i gruvlagen förtydligas. I den samlade tillståndsprövningen ska myndigheten beakta förutsättningarna för gruvdrift och dessutom intressena hos dem som orsakas olägenhet, de lokala samhällena, kommunen och samhället i stort.

Syftet med gruvlagen är att säkerställa förutsättningarna för gruvdrift på ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart sätt så att allmänna och enskilda intressen samtidigt tillgodoses med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna över lag. De föreslagna lagändringarna går ut på att införa en skyldighet att utreda fördelarna och nackdelarna med gruvprojekt för samhället, bättre tillgodose allmänna och enskilda intressen, beakta samordningen av näringar i den kommunala generalplanen, bestämma en

ersättning som bygger på brytningsvolymen och en skatt utifrån det beräknade värdet av gruvmineralen, precisera kraven på säkerhet och inrätta fonder för konkurssituationer och ersättning för miljöolägenheter.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

Förslag till lagändringar i korthet

1. Sådana gruvmineral som avses i denna lag är statlig egendom och staten förvaltar tillstånden för användning av dem.
2. Alla ändringar som görs i lagen träder i kraft också beträffande anhängiga tillstånd och pågående gruvprojekt inom särskilt angivna övergångstider.
3. Den nya gruvlagen föreskriver att den tillståndsmyndighet som ska behandla tillstånd enligt gruvlagen byts ut (4 §). Den nya myndigheten ska följa den nya gruvlagens principer i sin verksamhet. Gruvmyndigheten blir tillstånds- och tillsynsmyndighet (enligt 21 § i miljöskyddslagen) i och med lagreformen.
4. För malmetning krävs samtycke av markägaren och kommunen (7–9 §).
5. Uppgifterna om bolag som söker gruvtillstånd och bedriver gruvdrift ska vara offentliga (12 §).
6. Resultaten av malmetningen ska vara offentliga genast när de klarnat. Myndigheten är skyldig att övervaka provtagningen och att ta egna prover. (14 §)
7. Alla markägare ska personligen underrättas om att en ansökan om malmetningstillstånd lämnats in. (40 §)
8. Förbehållspraxis läggs om; ändringar i 32 § (sista stycket stryks), 44 §.
9. Karenstid: nytt malmetningstillstånd kan inte genast sökas för samma fyndighet om kommunen har beslutat att inte samtycka till gruvplaner i sitt område. (34 §)
10. Tillståndsprocesserna för malmetning och gruvtillstånd kompletteras med att en utredning av fördelar och nackdelar ska göras för att tillstånd ska kunna beviljas. (34 §, 45 §, 47 § och 62 §)
11. De skador som malmetningen och gruvdriften orsakar ersätts mer rättvist än tidigare. (Ändringarna i 9 kap.)
12. Majoriteten av markägarna i malmetningsområdet måste förorda tillstånden för projektet för att dessa ska kunna beviljas (46 §).
13. Gruvdrift som producerar asbest förbjuds: gruvtillstånd får inte beviljas utvinningsverksamhet med asbest som biprodukt. (47 §)
14. En förutsättning för beviljande av gruvtillstånd är att tillstånd för gruvdrift enligt gruvlagen och annan lagstiftning, såsom miljötillstånd enligt miljöskyddslagen (527/2014), har beviljats gruvprojektet. (47 §)
15. Områden med oersättliga naturvärden, såsom nationalparker, områden enligt Natura 2000-direktivet och andra naturskyddsområden, utesluts i princip från gruvdrift. Här ingår naturskyddsområden enligt 10 § i naturvårdslagen och områden som ingår i nätverket Natura 2000 enligt 64 § i den lagen eller i

verkningsområdet för ett sådant område på så sätt att de naturskyddsvärden som området grundar sig på riskerar att försvagas. (46 §)

16. Tidsbegränsningen av tillstånden kortas ner (tidsbegränsning av malmletningstillstånd 60 §, tidsbegränsning av gruvtillstånd 62 §).

17. Verksamhetsutövaren får inte överföra tillstånden för gruvdriften på en annan verksamhetsutövare. Om verksamhetsutövaren byts ut ska den nya verksamhetsutövaren söka tillstånd för den verksamhet som pågår inom projektet vid den tidpunkt då verksamhetsutövaren byts ut. (73 §)

18. Gruvlagen preciseras dessutom så att kommunernas markanvändningsstrategier och utvecklandet av andra näringar beaktas bättre i tillståndsansökningar och tillståndsprövningar som regleras i gruvlagen. (47 §)

19. För den som bedriver gruvdrift bestäms en ersättning som bygger på brytningsvolymen och en skatt som bygger på det beräknade värdet av gruvmineralen (kap. 9).

20. Verksamhetsutövarna blir skyldiga att ställa tillräckliga säkerheter och betala tillräckliga ersättningar för miljöskador och efterbehandling. För konkurssituationer inrättas en särskild konkursfond som förvaltas av miljöministeriet. (100 §, 108 §).

21. Vid sidan av det här initiativet ska regeringen inrätta en konkursfond för företagskonkurser i gruvsektorn och andra liknande sektorer med miljörisker samt en fond för miljöolägenheter till vilken de företag som bedriver gruvdrift ska betala en årlig avgift som bestäms genom förordning av statsrådet. Brytningsavgiften, som baserar sig på utvinningsvolymen, och gruvmineralskatten ska betalas till fonden för miljöolägenheter. Fonden för miljöolägenheter ska förvaltas av miljöministeriet.

Ekonomiskt bidrag för initiativet

Initiativet får ekonomiskt bidrag

Insamlingskanaler för stödförklaringar

Medborgarinitiativ.fi

Insamling i pappersform

Sammanlagt antal stödförklaringar som hittills har samlats in genom andra kanaler

Insamlarens uppskattning: **924** st.

Länkar till andra webbplatser

webbsidan KaivoslakiNyt

KaivoslakiNyt på Facebook

Kaivoslaki 621/2011

Ansvarspersoner

Initiativtagare

Jukka Leppänen

Anna Bagge

Företrädare

Jukka Leppänen

Anna Bagge

Ersättare

Tuula Pulkka